

JAV KARO JĖGOS PERSIKĖLĖ PER NAKTONGA

ŠVEDIJOJE SOCIALDEMOKRATAI GAVO DAUGIAUSIA BALSŲ

Premjeras Erlander patenkintas, kad komunistams suduotas mirtinas smūgis

STOCKHOLM, Švedija, rugs. 18 d. — Radijas skelbia, kad švedijos socialdemokratai, kurie valdo kraštą nuo 1932 metų, sekmadienį gavo daugiausia balsų. Socialistai surinko žymiai daugiau, negu liberalai arba bet kuri kita švedų partija.

Sekmadienį didžiausias smūgis suduotas komunistams. Nukentėjo ir kraštutiniai dešinieji. Bet komunistai labiausiai su-smuko. Premjeras Tage Erlander pareiškė: "Esame patenkinti, kad rinkimai buvo tikra katastrofa komunistams. Turėjome vil-ties, kad tauta juos pasmerks, taip ir įvyko".

Oficialūs rinkimų daviniai dar nepaskelbti, bet tvirtinama, kad už socialdemokratų paduota 1,816,502 balsai. Iš viso bal-suoti turėjo teisę apie keturi milijonai švedų. Jiems teko rink-ti 1,609 miestų ir valsčių savivaldybių narius.

RINKIMAI ATSLIEPS I PARLAMENTĄ

Sekmadienį vykę savivaldy-bių rinkimai atslieps ir į švedų parlamentą. Netrukus išrinkti savivaldybių atstovai rinks vie-ną aštuntadalį aukštesnių parla-mento rūmų narių.

Šiandien socialdemokratai tu-ri 3 narių daugumą parlamente. Jei rinkimai būtų buvę pralai-mėti, tai į parlamentą būtų pa-tekę kitų partijų atstovai.

Atrodo, kad dabar socialde-mokratų skaičius parlamente padidės.

KOMUNISTAI NETEKO 91 VIETĄ

Premjeras tvirtina, kad rink-i-muose dalyvavo nepaprastai di-delis gyventojų skaičius.

Įvairių miestų savivaldybėse komunistai turėjo didoką atsto-vų skaičių, bet paskutiniiais me-tais jų vesta politika visai at-baidė balsuotojus.

Šių rinkimų metu komunistai neteko 91 vietos savivaldybėse. Daug prisidėjo ir nesutikimai pačių komunistų tarpe. Vieni vadai kolijo kitus dėl nepasise-kimų ir ištikimumo Stalinui bei Leninui.

Sovietų manievrui Pabaltijo srityje

STOCKHOLM, Švedija. — Dienraštis "Aftonbladet" praneša, kad šią vasarą rusų va-dovybė vedė didelės svarbos manievrus Pabaltijo srityje.

Sovietų kariškiai bandė šau-dyti 7 tonas sveriančias rakte-tas, kurios pajėgia nulekti 700 mylių. Raketas leisdavo iš Kur-šių įlankos, Cranz apylinkės, kuri yra Rytinėje Prūsijoje.

Kitos raketos buvo leidžia-mos iš Lenkijoje esančios ir la-bai stropiai saugojamos Leba srities, o terčios/leidžiamos iš Latvijos pakraščio. Šios sovietų raketos turi prietaisus, vedan-čios raketas tiesiai į taikinį.

—Islandijoje rastas per At-lantą skridęs ir nukritęs JAV lėktuvas. Visi 7 įgulos nariai yra gyvi.

—Komunistai bandė pasiųsti daugiau kareivių į Pohango sritį, kad galėtų pulsti iškeltus korėjiečius, bet JAV kovos lai-vas "Missouri" juos gerokai ap-saukė.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos dienos, sekmadienį už-daryta.

Reikalauja nepre- kiauti su Rusija

HOUSTON, Tex. — William Green, Amerikos Darbo Fede-racijos pirmininkas, šiandien reikalavo, kad būtų visiškai nu-traukta prekyba su Sovietų Są-junga ir kitais komunistų pa-vertais kraštais.

AFL vadovybė pataria kiek-vienai unijai imtis priemonių apsaugoti nuo komunistų.

Paruoštas raportas liepia unijų atstovams bendradarbiau-ti su atitinkamais valdžios at-stovais ir daboti, kad per uni-jas sovietų šnipai neįstų į krašto apsaugos organizaciją.

SUMAZĖJO AFL NARIŲ SKAICIUS 100,000

Vadovybės paruoštas praneši-mas sako, kad dabar šioje dar-bininkų unijų federacijoje yra 7,142,603 nariai.

Konstatuojama, kad paskuti-niais metais narių skaičius su-mažėjo 100,000.

Šiandien prasidėjo 69-oji Amerikos Darbo Federacijos konvencija. Iš įvairių valstybių suvažio 750 atstovų. Jiems įteiktas 252 puslapių vadovy-bės pranešimas apie visus orga-nizuotų darbininkų reikalus.

Haile Salassie siūlo amnestiją

KAIRAS, Egiptas. — Pranešimai iš Abisinijos sako, kad imperatorius Haile Salassie siū-lo Gojjam provincijos ūkinin-kams amnestiją, jei jie padės ginklus.

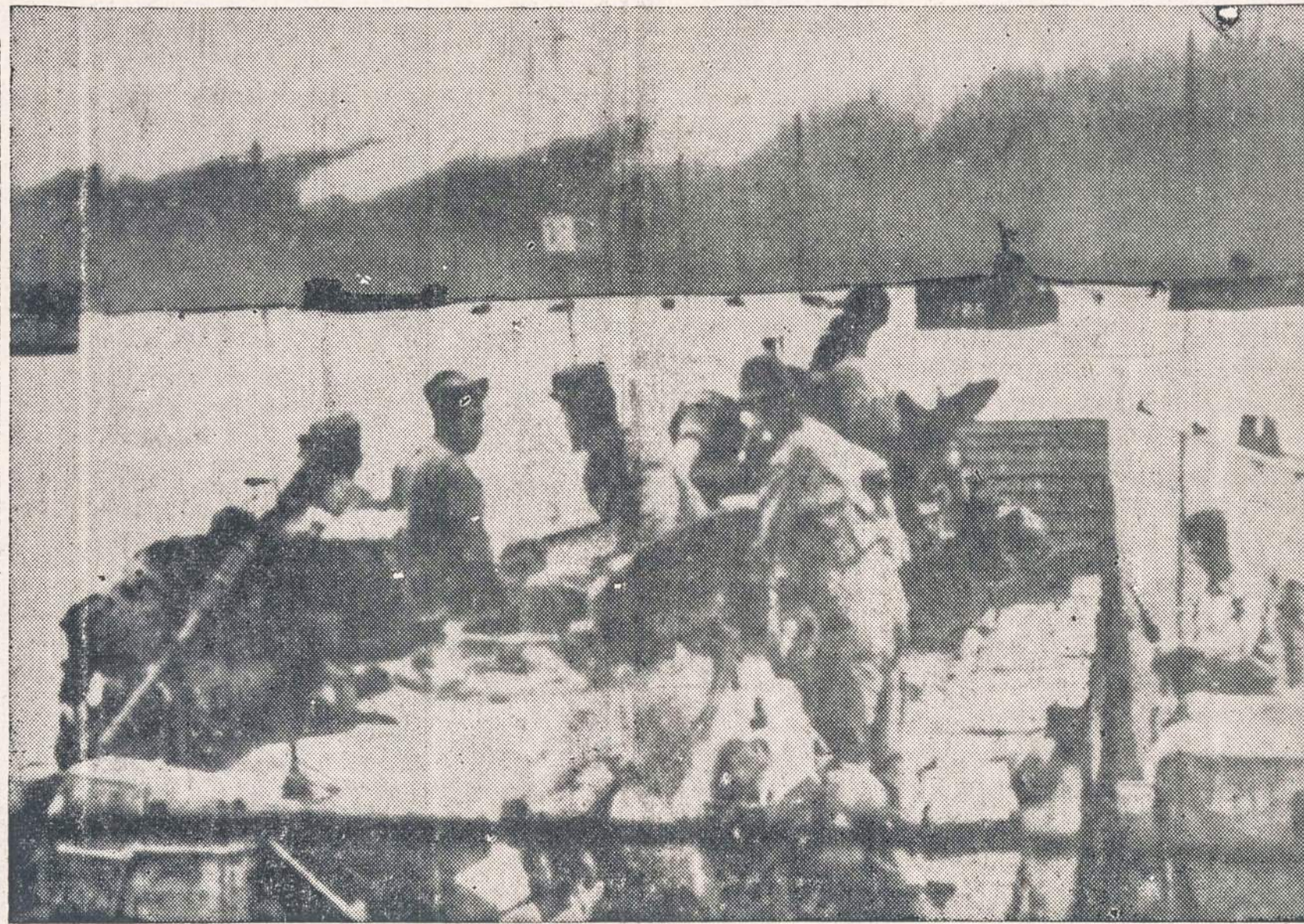
Minėtos provincijos ūkininkai nupiovė galvas dviem guberna-toriams, kurie rengėsi prievarta išrinkti paskutiniuosius, 6 metais užsilikusių valstybės mokes-čius.

Ūkininkai sako, kad guberna-toriai rinkdavo žymiai daugiau, negu pajėgė mokėti. Imperato-rius pasiuntė daugiau policijos ir kareivių į Gojjam sritį, o ūki-ninkai griebėsi už ginklų.

—Andrew May pirmadienį buvo išleistas iš kalėjimo. Jis prasidėjo 9 mėnesius. May sa-ko, kad jis bereikalingai perse-kiojamas. Jis buvo kalinamas už kelių žmonių.

—Didysis karo laivas "New Jersey" ruošiamas aktyviai tar-nvibai. Jis bus naudojamas ju-rininkams apmokyti.

—Elektros unijos pareigū-nas Fitzgerald pritaria JAV veiksams Korėjoje. Daugelis stebisi šia jo pozicija.

Marinai išsikelia netoli Inchon, kuri jie greit užėmė.

JV KONTROLIUOJA KARO TIKSLAMS REIKALINGAS MEDŽIAGAS

Vokiečiai tvirtina, kad nuo 1945 m. sovietų stovyklose gyvybės neteko 96,000 žmonių

WASHINGTON, D. C., rugs. 18 d. — Nuo šio pirmadienio vyriausybė kontroliuoja karo tikslams reikalingų medžiagų pardavinėjimą.

Naujai paskelbti patvarky-mai liečia pirkėjus ir pardavė-jus. Nuostatas draudžia pirkė-jams sudarinėti atsargas, o par-davėjams liepia neparduoti daugiau negu anksčiau buvo pardavinėjama.

Nuostato neklausantieji bus baudžiami vienerių metų kalė-jimu ir 10,000 dolerių bauda.

WILLIAM HARRISON PRI- ŽIURĖS PARDAVIMĄ

Prezidentas Trumanas iparei-gojo William H. Harrison, bu-vusį telefonų bendrovės presi-dentą, prižiūrėti visų karo tiks-lams reikalingų medžiagų par-davinėjimą.

Harrison gaudavo į metus 125,000 dolerių iš telefonų ben-drovės, vyriausybei jis dirbs už žymiai mažesnę atlyginimą.

Valstybės gerbūvis reikalau-ja, kad nebūtų sudarinėjamos didesnės atsargos, negu yra rei-kalinga pramonei, aiškina Har-ri-sona.

TEKS ĮMOKĖTI TREČDALĮ UŽ AUTOMOBILIUS

Paskelbtas patvarkymas žy-miai suvaržė pirkimą kreditan. Ateityje už naujus ir senus au-tomobilius pačioje pradžioje teks įmokėti trečdalį kainos, o likusią dalį teks išmokėti 21 mėnesio laikotarpyje.

Už šaldytuvus, radijo ir tele-vizijos aparatus, fonografus, virtuvinių pečių, skalbiamas ma-šinas, valytuvus, siuvamas ma-šinas ir kitus prietaisus teks pirkimo dieną įmokėti 15%, o likusią dalį išmokėti 30 mėne-sių laikotarpyje.

Rusai išžudė 96,000 vokiečių

BERLYNAS. — Nuo 1945 me-tu sovietų valdžios koncentra-cijos stovyklose žuvo 96,000 vokiečių, tvirtina Kovotojai Prieš Nežmoniskumą.

Ši organizacija veikia Vakarų ir Rytų Vokietijoje, ji turi ne-

paprastai gerų informacijų apie padėtį sovietų okupuotoje srity-jė.

Iš viso komunistų įvestose koncentracijos stovyklose buvo 200,000 vokiečių, o 37,000 vo-kiečių išvežta į Rusijos kalėji-mus ir vergų stovyklas.

VERGŲ STOVYKLOSE LAIKO AMERIKIECIUS

Kovotojai Prieš Nežmoniskū-mą tvirtina, kad Rytų Vokietij-joj sovietų stovyklose mirė 21 ne-vokietietis. Jų tarpe buvo du amerikiečiai — Otto von Koe-keritz ir Charles Nobies.

Stovyklose dar tebeaikdomas Hopkins ir Petterson. Kur jie yra išvežti dabar — prieš ko-munistų žiaurumus kovojanti organizacija tuo tarpu negali pasakyti.

Sovietų stovyklose laikomi kaliniai badauja.

Saigone suėmė šimtą komunistų

SAIGON, Indokinija. — Pir-madienį prancūzų ir Vietnamo policija suėmė didoką skaičių teroristų, kurie norėjo ginklais pagrobti valdžią.

Paskutinėmis savaitėmis į Saigoną atvyko ištisas batalijo-nas gerai apmokytų teroristų, dirbančių Ho Chi-minh vadovy-bėje. Jie planavo sukelti nera-mumus, nužudyti kelis atsako-mingus pareigūnus ir paimti valdžią.

Tiktai vienas teroristas su-gėbėjo pavartoti ginklą, visi ki-ti buvo suimti šūvio neiššove. Policija rado komunistų ginklų sandėlius.

—George Bernard Shaw sveikata gerėja.

—Pirmadienį Trumanas pa-siuntė kongresui raštą, kuriame prašo skirti civilinės apsaugos tvarkymo reikalams reikalingų lėšų. Prezidentas sako, kad vi-si gyventojai turės būti įtrauk-ti į civilinę apsaugą.

—Pirmadienį Berlyno poli-ci-ja suėmė 6 Rytų Berlyno poli-ci-ninkus, kurie vartojo ginklus vakarų sektoriuje.

IŠ KIMPO PAKILĖ LĖKTUVAI PUOLA KOMUNISTŲ TANKUS

Vyrauja įsitikinimas, kad komunistai turės bėgti iš Seoul, neturi organizuotos jėgos

TOKIO, Japonija, rugs. 18 d. — Šiandien JAV karo jėgos persikėlė Naktong upės kiton-pusėn, sako gen. MacArthur. Štabo pranešimas. Naktong fron-to ruože priešas nepuola, bet jis gana atkakliai gina laikomas pozicijas.

Pirmomis ryto valandomis JAV aviacija gerokai suminkš-tino komunistų linijas. Vėliau JAV daliniai pradėjo keltis ki-ton upės pusėn. Konfūzija Nak-tongo ruože buvo tokia didelė, kad amerikiečiai galėjo naudo-tis komunistų laivais ir keltis kiton upės pusėn. Kitose Nak-tong fronto vietose įvyko smar-kūs susirėmimai.

Kimpo aerodromas yra visi-koje amerikiečių kontrolėje. Marinai jau sekmadienį pasiekė aerodromą, bet priešas bandė jį atimti. Kelios komunistų grupės veržėsi į aerodromą ir puolė JAV marinus, bet jos bu-vo priversti pasitraukti. Ranki-nėmis granatomis ginkluoti ko-munistai bandė pasiekti ameri-kiečių pozicijas. Porą kartų ma-rinai prileido juos beveik visai prie aerodromo, o vėliau kulko-svaiddžiais išsprendė.

JAV karo vadovybėje vyrau-ja įsitikinimas, kad priešas ne-pajėgs ginti Seoul miesto. In-chon srityje iškeltos karo jė-gos įnešė tokią konfūziją komu-nistų karo vadovybėje, kad ji nežino, iš kurio galo pradėti.

DEAN ACHESON PRAŠYS JUNGTINES TAUTAS SUDARYTI KARO JĖGĄ

Atlanto Sąjungos ministrai negali susitarti dėl vokiečių armijos

NEW YORK, N. Y., rugs. 18 d. — Tvirtinama, kad rytoj se-kretorius Dean Acheson prašys Jungtinių Tautų asamblėją su-daryti tarptautinę kariuomenę pasaulio taikai palaikyti.

Šis klausimas keliais avejais buvo svarstomas komisijose ir saugumo taryboje, bet sovietų atstovai visą laiką priešinosi.

Jei rudens sesija nutartų to-kią jėgą sudaryti, Sovietų Są-junga negalėtų jai kenkti.

TARPTAUTINĖ KARIUO-MENĖ REIKALINGA

Acheson įrodinės susirinku-siems atstovams, kad tokia ka-riuomenė būtina reikalinga. Jei tarptautinė organizacija būtų sa-vo jėgą turėjusi, tai nebūtų reikalo taip ilgai laukti, kol į Korėją buvo pasiųsti daliniai.

Sekretorius nori, kad pati asamblėja taip pat tuojau susi-rinktų, jei kuriame nors pasa-ulio kampe vėl būtų pradėtas už-puolimas.

Sovietų veto gali paraližuoti saugumo tarybos veiklą, bet asamblėjai rusai negali kojos pakišti.

SUDARYS KOMISIJĄ ĮVYKIAMS SEKTI

Tvirtinama, kad sekretorius Acheson prašys asamblėją su-daryti didoką stebėtojų grupę, kuri bet kuriuo momentu gal-ėtų vykti į pavojaus vietą ir ste-bėti įvykius.

Tarptautinė organizacija turi siųsti savo atstovus į neramu-koje.

Šiandien jau aišku, kad priešas nepajėgs suorganizuoti jokios apsaugos kairėje Han upės pu-sėje. Marinai jau pasiekė šios štabo pranešimas. Naktong fron-to ruože priešas nepuola, bet jis gana atkakliai gina laikomas pozicijas.

Sekmadienį Inchon uoste pra-dėta kelti 7-ji JAV divizija, paskutiniiais metais stovėjusi Japonijoje. Priešakiniai šios di-vizijos daliniai jau pasiekė Seoul priemiesčius. Vietomis ko-munistai vis dar bando priešin-tis, bet neorganizuotai. Vienur fanatiškų šaulių būrys paleidžia kelias kulkas į amerikiečius, o kitur mažas kariuomenės dali-nys mažas kariuomenės dali-nys susirėmimai.

Bevažiuojant į Seoul, iš vieno namo buvo paleistos kelios sal-vo į amerikiečius. Minėtas na-mas tuojau buvo padegtas, o jame buvę šauliai suimti. Pasirodo, jog tai buvo komunistų partijos centras, iš kurio fanati-kai bandė pasipriešinti.

Korespondentai praneša, kad Inchon uoste jau iškelta apie 50,000 kareivių. Juos atvežė 262 laivai. Uoste iškeltas didokas įvairaus dydžio tankų skaičius.

Nuo lėktuvnešių pakilę lėktu-vai šiandien jau naudojo Kimpo aerodromą. Šis aerodromas yra tvarkoje, jei neskaityti apgriau-tų administracijos namų. Lakū-nai tuojau pakilo, kad galėtų padėti pirmyn žygiuojantiems marinams.

DEAN ACHESON PRAŠYS JUNGTINES TAUTAS SUDARYTI KARO JĖGĄ

Atlanto Sąjungos ministrai negali susitarti dėl vokiečių armijos

NEW YORK, N. Y., rugs. 18 d. — Tvirtinama, kad rytoj se-kretorius Dean Acheson prašys Jungtinių Tautų asamblėją su-daryti tarptautinę kariuomenę pasaulio taikai palaikyti.

Šis klausimas keliais avejais buvo svarstomas komisijose ir saugumo taryboje, bet sovietų atstovai visą laiką priešinosi.

Jei rudens sesija nutartų to-kią jėgą sudaryti, Sovietų Są-junga negalėtų jai kenkti.

TARPTAUTINĖ KARIUO-MENĖ REIKALINGA

Acheson įrodinės susirinku-siems atstovams, kad tokia ka-riuomenė būtina reikalinga. Jei tarptautinė organizacija būtų sa-vo jėgą turėjusi, tai nebūtų reikalo taip ilgai laukti, kol į Korėją buvo pasiųsti daliniai.

Sekretorius nori, kad pati asamblėja taip pat tuojau susi-rinktų, jei kuriame nors pasa-ulio kampe vėl būtų pradėtas už-puolimas.

Sovietų veto gali paraližuoti saugumo tarybos veiklą, bet asamblėjai rusai negali kojos pakišti.

SUDARYS KOMISIJĄ ĮVYKIAMS SEKTI

Tvirtinama, kad sekretorius Acheson prašys asamblėją su-daryti didoką stebėtojų grupę, kuri bet kuriuo momentu gal-ėtų vykti į pavojaus vietą ir ste-bėti įvykius.

Tarptautinė organizacija turi siųsti savo atstovus į neramu-koje.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

BALF'as surinko \$8,868.04

Rinkliavos čempionė
Mrs. Fr. Slesinski

Rugsėjo 15 d. Balf'o rinkliavoje Chicagoje surinkta iš viso 8868 dol. ir 4 centai. Rinkėjų buvo per 480. Individualiai daugiausia surinko jau trečius metus rinkliavos čempionės titulą laimėjusi bridžportietė Mrs. Frances Slesinski — \$160.

Atskiriamos kolonijomis surinktos sumos skirstosi šiaip: Bridgeportas — \$2302.12, Marquette Parkas — \$2157.24, Brighton Parkas — \$853.80, Town of Lake — \$836.17, North Side — \$745.00, Roselandas — \$686.55, 18 kolonija — \$480.68, West Pullman — \$325.30, West Side — \$210.82, South Chicago — \$177.33.

Smulkesnės apyskaitos ir įvertinimas bus paskelbtas vėliau.

Išvyksta į kariuomenę

Baltijos klubas netenka
aktyvaus nario

Š. m. rugsėjo mėn. 15 d. Pučio svetainėje įvyko Chicagoje „Baltijos“ klubo narių pobūvis, atsisveikinimas su klubo valdybos nariu Vytautu Uzniumi, kuris šiomis dienomis pašauktas kaip atsarginis ir išvyksta į Dėdės Samo armiją.

Vytautas Uznys buvo vienas iš „Baltijos“ klubo iniciatorių bei steigėjų. Per trumpą laikotarpį jis parodė sugebėjimą įvairiose organizacinėse reikaluose, todėl iš visų susilaukė visiško pasitikėjimo.

Pobūvio metu klubo pirm. p. Kalvaitis tarė jautrų atsisveikinimo žodį ir įteikė dovaną. Rašytojas, Valantinas papasakojo karinį apie Sevastopolio užėmimą feļjetoną, kuris pasakojimo metu visus nuteikė kariškiai, o vėliau davė progos iš pat plaučių pasijuokti. Operos solistas Sprindys, akompanuojant Kalvaitiui, pasigėrėtinai atliko keletą liaudies dainų.

Pobūvyje, be narių, dalyvavo švečių, kaip kapitonas Harry S. Petraitis, Jurgis Savaitis, Albertas Vaitaitis, Bronius Budginas, kurie kartu išvyksta su V. Uzniumi į kariuomenę. Be to, buvo malonų matyti švečių tarpe lietuvių sportininkų mylimą m. Phil Krause - Kriaučiūną ir kitus.

Pobūvis praėjo gana jaukioje nuotaikoje.

St. Dž-as

Argentinietės Garvilūtės dar Chicagoje

Englewoodas. — Kaip jau buvo „Naujienose“ rašyta, birželio 1 d. seserys panelės Onelė ir Gladyš Garvilūtės iš Buenos Aires (Argentinijos) orlaiviu atskrido į Chicago pas dėdę Praną Garvilą, kuris gyvena Brigh-ton Parko kolonijoje. Abidvi sesers dalyvavo „Naujienų“ piktikuose, (gegužinėse).

Iš pasikalbėjimo teko patirti, kad sesers Garvilūtės paliko Lietuvą, jaunos būdamos, apie 6 metų amžiaus. Kartu su tėvais išvyko į Buenos Aires ir ten baigė mokslo, kuris Argentinijoje einamas ispanų kalba. Bet lietuviškai jos kalba labai lengvai ir gražiai.

Sesėių Garvilūčių tėvai dar abudu tebėra gyvi ir sveiki, višą laiką gyvena Buenos Aires didmestyje ir yra artimi buvusių amerikiečių ponų Norkų pažinties draugai.

Panelės Garvilūtės mano išvykti iš Chicago ir JAV spalio 19 d. ir laivu grįžti į Buenos Aires.

Paklausiau, ar nemano apsi-gyventi šioje šalyje, kaip patin-kas Chicago gyvenimas.

Panelė Onelė sako, kad Chicagoje gyvenimas labai patin-kas. Dėdė Pranas Garvilas gi-minaitis labai mylis, apdovano-jęs gražiomis dovanomis, daug ką parodęs Chicagoje. Taip pat turinčios čia ir labai gerų draugų Chicagoje, kurie pagelbsti aprodyti miestą, pvz. ponai An-tanas ir Alfonsina Garšvai, 1521 W. 69th St., tavernos savinin-kai.

Ponios Alfonsinos Garšvienės 4 seserys gyvena Buenos Aires, panelės Garvilūtės gerai pažis-ta.

Ponia Alfonsina Garšvienė 1947 m. buvo nuvykusi orlaiviu į Buenos Aires pas savo 4 švo-gerius ir sesutes, pas ponus Aleksandrą ir Kastanciją Matu-lius, pp. Povilą ir Pauliną Cher-nius, Juozapą ir Solomę Juoze-liūnus ir Jeronimą ir Bronę So-beckius. Ji Argentinijoje atosto-gavo 3 mėnesius ir apsipazino su pietinės Amerikos gyvenimu.

Iš pasikalbėjimo su ponia A. Garšviene teko patirti, kad Arg-entinijoje, Brazilijoje ar kitose Pietų Amerikos šalyse, kur lie-tuviai turi nors kokią nuosavy-bę, tie gyvena nebologai, o dar-bininkai gyvena daug blogiau, kaip šioje šalyje. Uždarbiai ma-ži, pragyvenimas brangus ir gy-venimo sąlygos blogos.

Senas Petras

PRANEŠIMAI

9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubas mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 19 d. 7:30 val. vakaro, Visu šventų parapijos sve-tainėje, 10806 So. Wabash Ave. Ro-selande. Prašome visus klubo narius dalyvauti, yra labai svarbus susirin-kimas. Bus išrinkti delegatai į Ame-rikos Lietuvių Tarybos Konferen-ciją Chicagoje. Prašome atsistievi naujų narių į klubą įrašyti.

Humboldt Park Lietuvių Politikos Klubas susirinkimas įvyks rugsėjo 20 d. 8 val. vak., svetainėje 3600 W. North Ave. Gerbiami klubiečiai ne-pamirškite atsilankyti, turėsite pro-gą daug ką apsvastyti politikos rei-kaluose ir klube, ką nors nauja veikti.

—A. Lungevicz, rašt.

Zemaičių Kultūros Klubas mėne-sinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 20 d. 7:30 val. vak., Holy-wood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai-ės malonėkite skaitlingai atsilankyti, nes turima gana daug reikalių aptarti. Laikas jau pradėti rengtis prie metinio parengimo, ku-ris įvyks gruodžio 3 dieną.

—K. Kazlauskas, rašt.

Išleido lietuvių grupę į kariuomenę

Lietuviai pastaruoju laiku iš-vyksta į Dėdės Samo kariuome-nę ne tik pavieniai, bet ir ištiso-mis grupėmis.

Tokios lietuvių grupės išlei-tuvės buvo suruoštos ir rugsėjo 17 d. vakare Hollywoodo salėje, 2417 W. 43rd St. Į šias išlei-tuves atsilankė apie 100 žmo-nių. Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomojo komiteto nariai P. Grigaitis, A. Olis ir M. Vaidyla pasakė atitinkamas kalbas. Prie užkandžių stalų publika palink-mino Linksmieji Broliai, o visą tvarką samojinga vedė V. Vi-jekis.

Išleidžiamosios į kariuomenę lietuvių karių grupės (vieneto) vadas yra kpt. Petraitis kiti jos nariai: Budginas, Mosgiris, Sa-vaitis, Uznys, Vaitaitis, N.

MANO TALKA

Walter ir Teodora Buknis

Ponai Bukniai yra Marquette Parko stambūs gyventojai. Jų savas apartmentinis namas la-bai gražioje ir turtingoje apy-linkėje, 6335 S. California Ave. Jie judrūs ir nuosirdūs naujie-niečiai, tad ir „Naujienų“ su-eigose tenka dažnai susitikti. Ponia Buknienė yra sesuo po-nios Firantienės, kurios vyras Adolfas nelabai seniai mirė; liūdesio metu ponai Bukniai bu-vo ir yra nuosirdžiausia užuo-jauta ir pagelba.

Genė Chinston

Ponia Chinston atsinaujino „Naujienas“, ir ta pat proga teko piknike pasižmonėti. Jos duklė Silvija ištekejusi ir jau augina gražų sūnų. P. Chins-ton turi savą apartmentinį na-mą, 6612 S. Albany St. Ypač vasaros metu pas ją labai puiku. Ponia Chinston yra kilusi iš ža-garės, Lietuvos, tad ir žagarie-čiai yra mėgiami svečiai ir pas ją daug naujokų atsilanko. Ji pagal tėvus vadinasi Novogroc-kaitė; Lietuvoje jie buvo gar-sūs ir jų šeimos tradicija dar stipriai ir čia palaikoma. Būda-ma Lietuvoje, su jų šeima gy-venau artimoj kaimynystėj.

Walter ir Dora Band

Ponai Band užsisakė „Naujie-nas“. Jų adresas, 6600 S. Loom-is Blvd. P. Band buvo pate-kęs į ligoninę, bet po sunkios operacijos vėl pasveiko. Jis spe-cialybės inžinierius. Dabar vėl grįžo prie savo įprasto darbo. Kaip jis sirgo, jo žmonelė Do-ra labai buvo susirūpinusi, bet, sveikstant, dabar ir ji pradėjo apsiminti. Šią kilnią lietuvių šeimą sutikau su ponios Firan-tienės patarnavimu, ir už tai aš esmi jai labai dėkinga.

Esmi dėkinga visiems už bet kurį patarnavimą „Naujienų“ reikalui. Ta proga pranešu, kad vėl turėsiu smagumo susitikti „Naujienų“ rudens parengime lapkričio 12 d. Sokoly svetainėj, 2345 S. Kedzie Ave.

Ona Dovgin,

5916 S. Normal Blvd. Tel. Englewood 4-6530.

PIETŲ AMERIKOS TVIRTOVĖ

Pietų Amerikoje, Peru, vals-tybėje, yra tvirtovė, kurią pasta-tė senovės peruviečiai. Tą tvir-tovę vadino aštuntuoju pasaui-lio stebuklu.

Savo laiku „N.“ buvo rašyta apie Pietų Amerikos indėnus ir jų civilizaciją. Bet tenai nebu-vo paminėtas vienas nepapras-tas pastatas. Netoli Cusco Peru, yra Sacahuaman tvirtovė, pri-mityvių inžinierių nuostabus kūrinys. Tvirtovės sienos sudė-tos iš masyvių akmenų. Agam-mnon grabokapis Argosoje, arba ciklopo tvirtovės sienos Agargentume, palyginti tik maž-možiš. Milžiniški akmenys taip puikiai sutalpyti, sleisti, kad nė peilio neprakištum. Daugiau kaip 1,800 pėdų ilgumo titaniš-ko sienos suskirstytos celėmis, panašiai, kaip bičių korys.

Sacsahuaman buvo pastatyta Cusco miestelio ir slėnio apsaugai. Tas miestas buvo inka indėnų valstybės sostinė. Kai is-panai, aukso ieškodami čia atė-jo, nusistebėjo pareiškę, jog ši tvirtovė esanti aštuontasias pa-saulio stebuklas. Yra ko stebė-tis, nes niekas negali įsivaiz-duoti, kaip žmonės, neturėdami modernių mašinų, nei įrankių, galėjo tokius didelius akmenis atvilkinti ir įkelti. Be to, juos reikėjo gražiai nulyginti ir meniš-kai suleisti. Tvirtovę pastatyta zigzagais dėl to, kad indėnai ga-lėtų ten įeiti ir išeiti nepaste-bimi.

Kokiu būdu indėnai kirtu ir atvežė akmenis? Kaip jie kinie-čio menininko tikslumu nuta-šė? Kai kurie akmenys sveria 200 tonų. Tikrai tų laikų indė-nai težino.

Kai conquistadoros (užka-riautojai) 1533 m. čia atėjo, manė, kad Sacahuaman tvir-tovė buvusi velnio darbas. San-cho de la Hoz pasakė, jog ro-mėnų statytas Segovijos akmeni-nis tiltas, nė Herklio trobesiai negali prilygti šiam didingam tvirtovės vaizdui.

Ši darba vis dėlto ne virš-gamtiška jėga atliko. Tai pada-rė šių dienų indėnų protėviai. 11-am amžiuje, kai Cusco slėnį užėmė Manco Capac, tai pir-mieji inkai, miesto įkūrėjai, Andų kalnų srityje buvo pasi-skirstę į daugelį skirtingų gru-pių. Kiekviena grupė kalbėjo skirtinga kalba, garbino skir-tingus dievus. Visi jie vertėsi paprastu ūkininkavimu. Manco Capac, pastebėjęs derlingą slė-nį, ir jo gamtines apsaugas, su savo „armija“ čia įsikūrė ir įkūrė Cusco miestelį. Inkai „pa-čakutai“ (žemės kratytojai) su-manė statyti tvirtovę. Tvirtovę statė patyres inžinieriai. Indė-nų giminės net jų vardus ilgai atsiminė. Tvirtovę statant kiek-vienas indėnas turėjo skirti tam tikrą darbo valandų skaičių. Akmenis jie skaldė kaitindami. Juos vietoje lygino, dailino ir gabenjo 21 mylią iki tvirtovės. Kitoje vietoje akmenis vilko 9 mylias.

Svarbiausieji įsitvirtinimai atkreipti į žiemius, kur buvo valdoma milžiniška pampa. Pa-liai žiemį pusę tęsiasi 1,800 pė-dų (beveik 1/3 mylios) stora siena, suskirstyta į 46 zigzagų dalis. Butris laiko parapetus 60 pėdų aukštumu. Joks prie-šas negalėjo atvira drįsti šios tvirtovės puli. Tėra tikrai trys siauros durys. Du sargybos bokštai abiejuose tvirtovės ga-luose. Vidury tvirtovės buvo įtaisytas 50,000 galtonų vandens rezervuaras. Iš šio rezervuaro vanduo bėgdavo į visas tvirto-vės dalis. Kaip jie vandenį supildavo į rezervuarą, lieka tik-tai paslaptis.

Kai ispanai čia atėjo, inkai grynė šią tvirtovę. Atkasimai pa-rodė, kad Cusco miestas turėjo susisiekti su tvirtovės tune-liais. Kai priešas užėmė tvirto-vę, inkai pabėgo iš jos tuneliu. Autoritetai tvirtina, kad 20,000 indėnų statė šią tvirtovę. Vie-nas akmuo, kurį jie pajėgė at-vilkkti yra 27 pėdų aukščio, 14 pėd. pločio ir 12 pėdų storumo. Indėnai neturėjo arklių. Jie tu-rėjo (ir šiandien tebeturi) la-mą bei alpaka. Bet lama tegali nešti tik iki 75 svarų krovi-nį.

Ispanijos karininkas Pizarro 1533 m. nugalėjo inkus. Paėmė jų tvirtovę. Sugriuvo inkų im-perija. Praėjus trims metams, visi Peru indėnai sukilo prieš ispanus, bet savo nepriklauso-mybės jau niekuomet neatgavo.

MAŠINŲ OPERATORIŲ prie MILLING MACHINE TURRET LATHE

Patyrusių produkcijos darbe. Turi turėti savo įrankius. 40 iki 48 valandų savaitė. Naktinis darbas. Grupės, gyvybės, ligoninės ir medicinos apdrauda. Apmokamos atostogos. Dirbtuvės kafeteria.

ACME STEEL COMPANY
2840 So. Archer Avenue.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA

Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėkinių visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Re-tale pašaukt: atvyksim į jūsų na-us su vainiku paveikslas išsitrink. ROY E. PETKO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue POrtsmouth 7-9020.

URBA

Gėlės Mylantiems, Vestuvėms, Ban-kietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5890 arba 3-5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7-7308

George F. Rudmin

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Litanica Ave. CHICAGO 8, ILL. Tel. YARDS 7-1139 Patarnavimas mieste ir už miesto ribų. (Aš perėjau p. Stanley P. Ma-žeikos koplyčią Bridgeporte).

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pacios Naujienos yra naudingos.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works 3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sankitt
MAŽEIK & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
PProspect 6-0099 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAFayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673

2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

Jonas Rokaitis
Gyvena 2511 W. 71st St.
Mirė 1950 m. rugsėjo 16 d. 4:45 val. po pietų, stulaukęs pusę amžiaus. Gimė Lietu-voje, Tauragės apskr., Žigaičių parap., Aukštųjų kaimė.
Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Klumbaitė; 2 sū-nūs: Jonas ir Alfonsas; duklė Elzbieta, pusbrolii Antanas Venskaitis, pusseserė Barbora Petravičienė, jos vyras ir jų šeimos; švogeriai sūnūs kuni-gai Justinas ir Romanas Klum-bai, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 4 broliai, 6 seserys, švogeriai ir švogerkos.
Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 20 d. 8 val. ryto iš koplyčios į Gimimo Panelės švenčiausios parapijos bažny-čia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Jono Rokaitio gi-minės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvau-ti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsi-sveikimą. Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnūs, Duklė, Bro-liai Seserys, Švogeriai, Švo-gerkos ir Giminės.
Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. PProspect 6-0099.

Charles Skukowski
Gyveno 2717 W. 16th St.
Mirė 1950 m. rugsėjo 16 d. 4:45 val. ryte.
Paliko nuliūdę: žmona Feli-cia, pagal tėvus Rozcki; bro-lis George, sesuo Grace Simai-tis ir kiti giminės; Lenkijoje liko sesuo Domicelė Kazolius.
Kūnas pašarvotas koplyčioj, 3044 W. Cernak Road.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 20 d. 9:30 val. ryte iš koplyčios į šv. Kazi-miero parapijos bažnyčia, 22nd ir Whipple St., o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Charles Sukowski giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvau-ti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsi-sveikimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, Brolis, Sesuo ir Giminės.
Laidotuvių direkt. Fruzyna Funeral Home. Bishop 7-7940.

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Rašo J. J.—TIS
Bobutės pletkūnėlės

Eilėje "Br. Liet." numerių įvairūs autoriai karštai nagrinėjo ir pasisakė už Vokietijoje likusių tautiečių šelpimą. Tai yra kilnus gestas reikalingas mūsų visų teigiamam supratimui. Tačiau ar taip yra? Spaudos skiltyse savo mieliesiems tautiečiams nepaprastai atveriamas dosnumo širdis, bet praktikoje po tų saldžių žodžių tvano ir vėl neprišingiama juos materialiai sušelpiti. Saldžiausias žodžiais tremtiniai Vokietijoje nebus sotūs, geriausiai vieton jų, plačiau atidaryti savo kišenes... Be to, jei mes esame tokie pajėgūs šelpai, tai kuriam tikslui imama iš Amerikos BALF-o parama Didž. Britanijoje esantiems lietuviams šelpiti?

Manau, kad bus praktiškiau, jei visi BALF ištekliai būtų panaudoti Vokietijoje likusiems tautiečiams šelpiti, o čia atsidūrusius gyvenimo sunkumuose lengvai galime patys paremti ir dar surasti ką nors pasiūti ir Vokietijai. Toks šalpos procesas yra visiškai paprastas, tik jam įgyvendinti reikia gerų norų, bet ne saldžių, tuščių žodžių.

Lietuvių Sąjunga perkasi namus

Neoficialiai teko sužinoti, kad DBLS rengiasi savo tautiečiams Didž. Britanijoje ir kartu kituose kraštuose paskelbti siurprizą. Pastaruoju metu apie skelbtųjų namų įsigijimą visiškai tylima. Tačiau Sąjunga iki spalio mėn. pradžios bus nupirkusi didelius, jaukius namus Londone, kurie kainuos apie 11,000 svarų sterlingų. Taigi po įdėtų didelių pastangų ir kruopščios iniciatyvos, pagaliau Didž. Britanijos lietuvių įsigijo savo kultūrinio ir visuomeninio darbo židinį—Lietuvių Namus.

Kalėdos Bradforde bus įdomios

Nors iki Kalėdų dar yra visas ketvirtis metų laiko, tačiau jų šventėms jau ruošiamasi. Bradforde lietuvių tautinės mokyklos vaikučiai pradėjo repetuoti A. Lekečinsko surežisuotą 2-jų veiksmų scenos veikalėlį "Miško pasaką". Šis pastatymas tiek seniems, tiek jauniems, tiek dideliems, tiek mažiems bus visiems vienodai įdomus.

Veikalo autorius ir kartu jo režisiorius su mūsų mažaisiais scenos artistais pilnu tempu įsijungė į darbą. Linkime puikiausios sėkmės. Iki pasimatymo "premieroje" Kalėdų šventėse!

Spauda mūsų gyvybinis impulsas

Kiekvienas sutiks, kad šiais laikais, be savos spaudos neįmanoma apsieiti. Ji yra mūsų praeities, dabarties ir ateities siekimo geriausias veidrodis.

Mūsų mieliesiems "Naujienu" skaitytojams ir bičiuliams Didž. Britanijoje rekomenduotina:

1. "Nemunas" — nepartinis kultūros ir visuomenės mokslų žurnalas. Didelio formato, gausiai iliustruotas. Atsk. nr. kainą 4 šlg. Užsakoma adresu: B. Brazdžionis, 24 Reginald Street, Marshfield, Bradford, Yorks.

2. "Keleivis" — darbo žmonių laikraštis, 8 pusl. dydžio. Iliustruotas. Pateikia daug žinių iš Anglijos. Kaina metams tik 26 šlg. 6 penai. Užsakoma adresu: A. Zamzickas, R. N. O. H. Stanmore, Middx.

3. "Lietuvos Girių Milžinai" — Lietuvos miškininkų sąjungos leidinys. 118 puslapių, iliustruota ir gražiai išleista. Vaizdžiai nusiviečia Lietuvos miškus nepriklausomybės, vokiečių ir rusų okupacijos laikais. Kaina 8 šlg.

Užsisakyti adresu: P. Janušaitis, 39, Commercial St., Huddersfield, Yorks.

4. "Naujienu" — populiariausias ir geriausias informuotas lietuvių dienraštis. Susipažinimui vienas, kitas egz. bus pasiųstas nemokamai. Kreiptis: Jonas Janulaitis, 21, Ann Place, Little Horton, Bradford, York-shire.

"Kovas" Anglijos krepšinio meisteris

Rugsėjo mėn. 9 d. Halifaxe įvyko paskutinės krepšinio pirmenybių rungtynės. Jose sustikto Manchesterio "Kovas" ir Bradfordo "Lithuanica", kaip ir buvo tikėtasi jas laimėjo "Kovas" santykiu 37:29. Tačiau reikia pažymėti, kad pastaruoju metu liūšiolių pasirodymai "Lithuanica" perėjo į "ofensyvą" ir tikrai pasidarė sunkiai įkandomai riešutu. Rungtynėse su "Kovu" pirmajame kėlinyje net vedė rungtynes, o "Kovas" tik lygino. Tačiau antrajame kėlinyje padėtis pasikeitė atvirkščiai. "Kovas" pasiekė pergale ir liko Anglijos krepšinio meisteris, jam įteikta ir pereinamoji taurė.

"Buhalterijos klaida" Bradfordo lietuvių scenoje

Dabartinė Bradfordo Lietuvių S-gos skyriaus valdyba savo kaudencijos pabaigtuvių proga, spalio mėn. viduryje, Bradforde, stato Vyt. Alanto 3-jų veiksmų komediją "Buhalterijos klaida". Kaip paprastai ir parengimus, taip ir ši kartą atsilankys skaitlingai ne tik vietos, bet ir apylinkės lietuviai.

PAIEŠKOJIMAI

Ablozevičiūtė, Domicelė-Karolina, iš Kaimiško km., Panevėžio apskr. Adomaitis, Juozas, iš Gnievų km., Šakių aps., sūnus Stasio ir Palonės. Barzdas, Antanas, iš Takiškių km., Pažerių val., Vilkaviškio aps. Dubickas, iš Darsūniškio parap., Kruonio val.

Firavičius (Piravičius) Stasys, iš Peštvenų km., Sėdėdžiaus val., Kauno apskr.

Genselis, Juozas, iš Mardosų km., Marijampolės apskr.

Jurgaitis, Jurgis, iš Gutkaimio km., Kybartų val.

Jasiūnienė-Mučinskaitė, Kastutė, Kalvaitytė-Valuckienė, Antanina, ir sūnus Jonas bei dukterė Marcelė, našlė ir vaikai Juozo Valucko.

Krollius, Anė, Ema, Fricas, Liudvikas ir Morta, iš Pentiškių kaimo, Šakių apskr.

Masteika, iš Juodaičių par., Ariogalos val.

Micheliukaitė, Sofija ir Veronika, gimusios Amerikoje, kurį laiką gyvenusios Kaune-Sanciuose.

Mockevičiūtė, Ona, iš Seinų aps., dukterė Simono ir Petronės Bagdonaitės.

Mučinskaitė-Jasiūnienė, Kastutė, Mučinskas, Povilas, iš Atkočių km., Deltuvos val. Ukmėrgės aps.

Pranaitytė, Rozalija ir jos sesuo, iš Sėdėdžiaus val., Kauno aps.

Rupeikaitė - Vinalis, Eleonora, ir vyras Vinalis, Vincas bei vaikai, Sakurskaitės, Domicelė ir Ona, iš Draudenių km., Žigaičių val., Tauragės aps.

Salys, Kazys.

Savickaitė, Elena, dukterė Antano, gim. Amerikoje, kurį laiką gyveno Lietuvoje.

Smaliūtė, Saliomėja, iš Kairionių km., Širvintų val., Ukmėrgės aps.

Užupytė, dukterė mirusio Jono Užupio, kilusio iš Menkinių kaimo, Sintautų val., Šakių aps.

Valuckas, Jonas, sesuo Marcelė ir motina Valuckienė-Kalvaitytė, Antanina, vaikai ir našlė Juozo Valucko.

Vinalis-Rupeikaitė, Eleonora ir vyras Vinalis, Vincas bei vaikai, Vištelūnaitė, Veronika, iš Biržų, gyv. Buenos Aires, Argentinoje.

Vizgaitis, Motiejus.

Vizgaitytė, Marija.

Iškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

Nauji L vagonai

Sekmadienį Chicago eismo valdyba (CTA) Logan Square srityje paleido važinėti naujus metalinius L traukinius, kurie yra patogesni, su automatiškai atsidaranciomis durimis. Daugelis pirmųjų važiuotojų išreiškė jais savo pasitenkinimą.

Toliau tų vagonų bus paleista ir daugiau, kas savaitę vis pridedant po 10 naujų, kol jų sudarys 200.

"NAUJIENOS"—NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Kalmukus priglaus Paragvajus

Septyni šimtai kalmukų pagaliau turės progos pradėti naują gyvenimą Pietų Amerikoje, būtent Paragvajaus valstybėje.

Per paskutinius 500 metų kalmukai buvo savo rūšies išvietinti asmenys. Jų nelaimės prasidėjo nuo to laiko, kaip sūsmuko Genghis Khano "auksinė orda", kurios dalimi jie buvo.

Tačiau tie 700 kalmukų, apie kuriuos čia kalbama, yra šių laikų išvietinimo proceso aukos. Jie pateko į nacių koncentracijos stovyklas, iš kurių paskui buvo išlaisvinti. Grįžti atgal į sovietų rojų jie atsisakė. Tuo tarpu jiems nebuvo progos kitur išvažiuoti: jokia valstybė nenorėjo jų priglausti.

Vadinamosios DP stovyklos tušėjo. Įvairių tautybių tremtiniai atsirado progų išvykti

į Ameriką, Kanadą, Australiją ir t.t. Vienok kalmukai negalėjo niekur pajudėti: lyg kokių raupvais sergančių žmonių, jų visi karštesni.

Bet štai pagaliau ir jiems patekėjo saulė: Paragvajaus pramonininkai ir finansininkai sudarė sąlygas, kad jie galėtų iš Vokietijos išvykti.

Kalmukams yra paskirta 9,000 akrų labai derlingos žemės netoli nuo krašto sostinės Asuncion. Kiekviena šeima arba grupė iš keturių gaus dviejų kambarių medinį namuką, 50 akrų žemės, vieną karvę, vieną arkli, 12 vištų ir reikalingus įrankius žemei dirbti.

Reikia pasakyti, jokių visai neblogas gyvenimo pradžių "kraitis".

Trylikame šimtmetį Gengis Khano (Čingis chano) ir jo sūnaičio Batu armijos dviem atvejais beveik neužkariavo visos Europos. Tik Batu mirties apsaugojo Europą nuo pavergimo.

Po Batu mirties mongolų imperija ėmė smukti ir nykti.

Ji subyrėjo, susiskaldė. Prasidėjo tarpusavio kova.

Kalmukai, kurie atvyko iš vakarų Mongolijos, buvo manžūrų išvyti. Iš pradžių jie ieškojo prieglaudos Altajų kalnuose, o vėliau Rusijos imperijoje, kur jie augino išgarsėjusius kazokų arklius.

Beveik šimtą metų jie savarankiškai tvarkėsi. Caras Petras Didysis pradėjo juos varžyti, o carienė Kotryna paskelbė tokius griežtus patvarkymus jų atžvilgiu, kad jų gyvenimo sąlygos pasidarė nebeįkandomai. Prasidėjo masinis judėjimas: kalmukai ėmė traukti į kalnus, kad tuo būdu galėtų apsisaugoti nuo persekiojimų. Jų nelaimė, prasidėjo didelės Volgos upės potvynis ir jie priversti buvo grįžti atgal. Jų padėtis tada dar labiau pablogėjo. Jokių teisių jie neturėjo.

Taip buvo carams viešpatuojant. Kai carų valdžia sumauko ir įsigalėjo bolševikai, kalmukų būklė, matyti, nebūtinai tepagerėjo. Apie tai gali-

ma spręsti iš to, kad minėti 700 kalmukų grižčiai atsisakė grįžti į Rusiją, nežiūrint to, kad iki pat paskutiniojo laiko jie neturėjo vilties iš DP stovyklų kur kitur išvažiuoti.

—k.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas įsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamas mokymų vaikus.

Vaizduojamieji namai
Val.: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. Sėdėdžiaus km. 6 valandos vakaro. o Nedėlijai pagal sutartį.

Oaugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys sąsąsą ar niežti, negalite sėdėti, iverti ir atdėti, akys blyti astros sviesos, neįėjūti skaityti, užiekit pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.

Antras aukštas.

4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras aptarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus Kreivias Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas Walbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Telefonas LAFayette 3-4151
DR. JOSEPH F. MEUS
OPTOMETRIST

3982 ARCHER AVENUE
CHICAGO 32, ILLINOIS
VALANDOS: 10:00 ryto—6:00 popiet
Pirmad. ir Ketv. 10 ryto—9:00 vak.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
Akiniai taigpi pataisomi.

6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: trečiad., penkt. ir šeštad. nuo 7 iki 9 vak. Trečiadienį popiet pagal susitarimą.

Ofiso telefonas Walbrook 5-6859
Rez. telefonas: Diversey 8-0165

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saaukite: Yards 7-7381.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios efo iš kartos į kartą. Sudėtas grynų žolių, dangelių jų yra reios ir brangios.

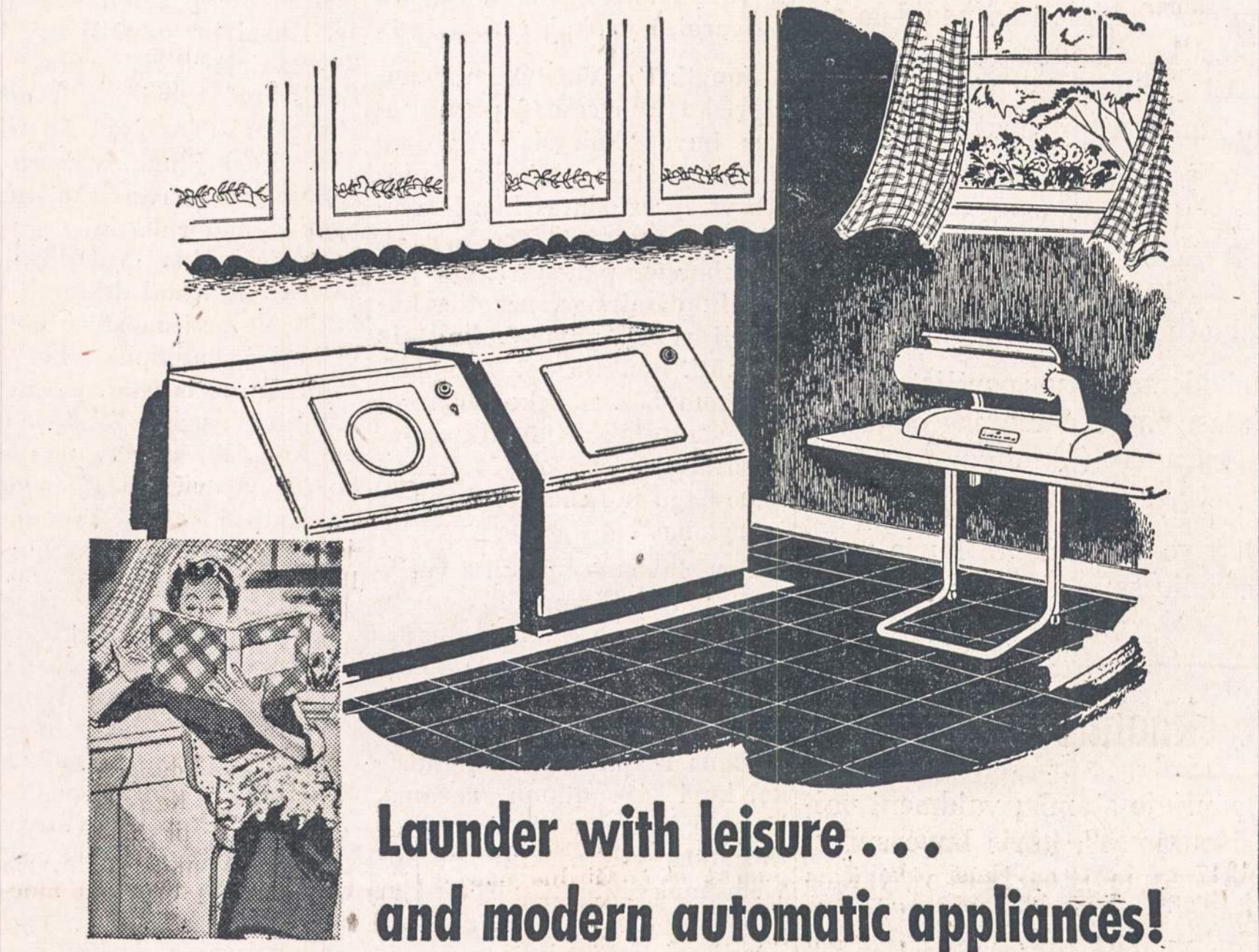
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2— (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai luo-suoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesis SALVE — (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.

Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose ap-tiekose ir Wieboldt krautvėse.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVE.
CHICAGO 8, ILL.
Dept. 10.

Laundry with leisure... and modern automatic appliances!

Skalbimo diena gali būt tinginio diena... kai pagalbai turit modernius automatinius įrankius!

Švilptė prašvilpsit plovimą turėdamos automatinę plovyklą. Nebėra kėmsimo ir grežtuvų... nebėreikia kelis kartus skalauti. Modernioji plovyklą atlieka visas operacijas, nuo mulymo ir skalavimo iki sukimo... o jūs tuo metu galite pusryčių lėkštes nuvalyti ar laikraštį peržiūrėti.

Sekantis žingsnis moderniojo naminių skalbyklų yra įmesti drabužius į automatinį sausintuvą. Tik pamikt jį ir sukio-tų, įdėkit sausintuvą ir nustatyt kitą kontrolę. Išimsit kiek vėliau pusiau-sausus prosymui arba visai sausius padėjimui. Kai turit automatinį sausintuvą, galite plauti kada lija ar giedra... dieną ar vakare... ir galeit išdžiovint ir suprosyt tą patį rytą.

Prosymas moderniojo skalbyklų taigpi lengvas. Tai todėl, kad tikrai modernus namas turi prosą lengvam, besėdint prosymui. Sumažinsit prosymo laiką pusiau... ir turėsit geresnes pasekas... vartodamos modernų automatinį prosą.

Ask about the modern automatic laundry appliances at your dealer's or our nearest store today!

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

TAUPYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

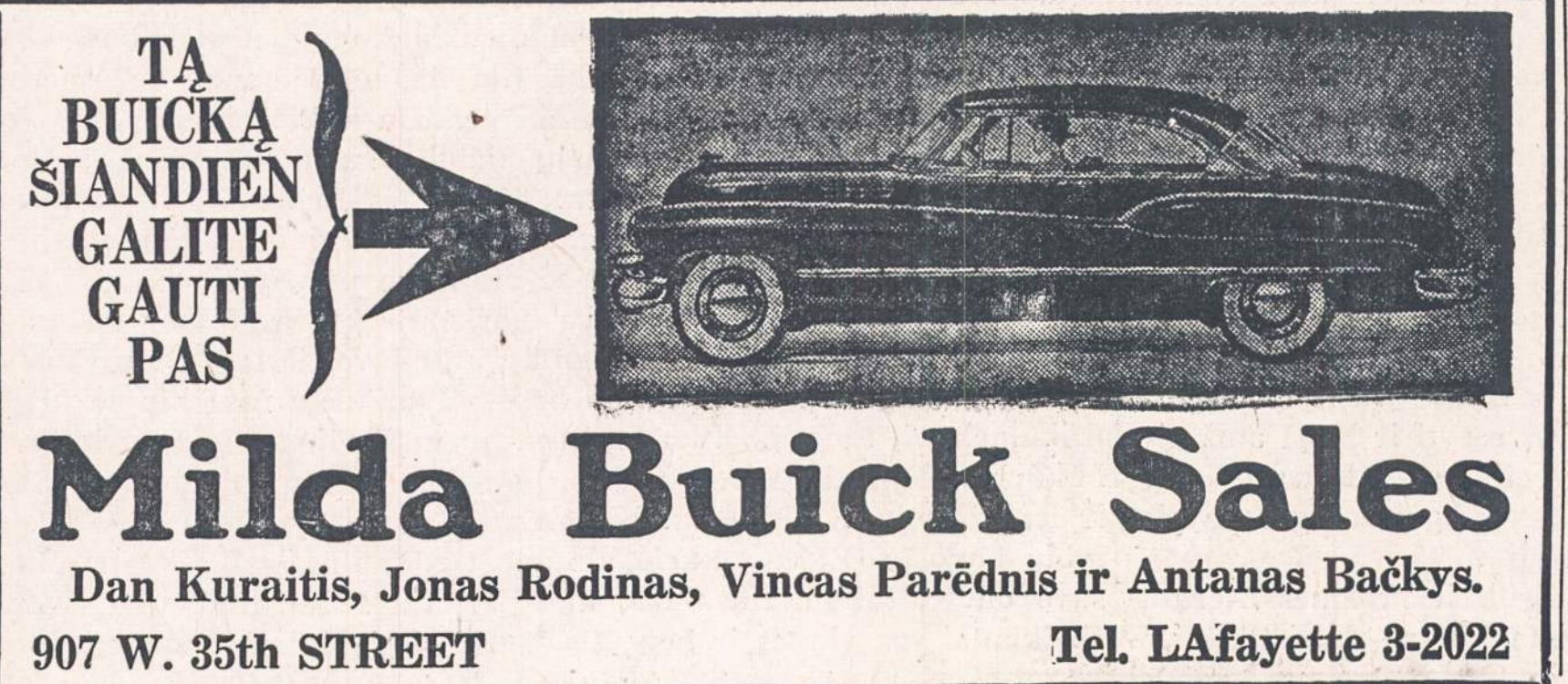
KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the U. S. Government.
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas divi-dendzas visiems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reika-luose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GRevehill 6-7575

TA BUICKA ŠIANDIEN GALITE GAUTI PAS

Milda Buick Sales
Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.
907 W. 35th STREET
Tel. LAFayette 3-2022

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIALI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-MOS MASINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKU BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS

Lengviausi Išmokėjimai. Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio pro-gramas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES, 5000 watts—1390 kil.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda nepartinė ir nesrovinė—patriotinė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas moderniškai, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.

KAINA: Visur užsienio 3 doleriai 50 centų.
Australijoje — 4 doleriai.

ADRESAS:

"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave.,
Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

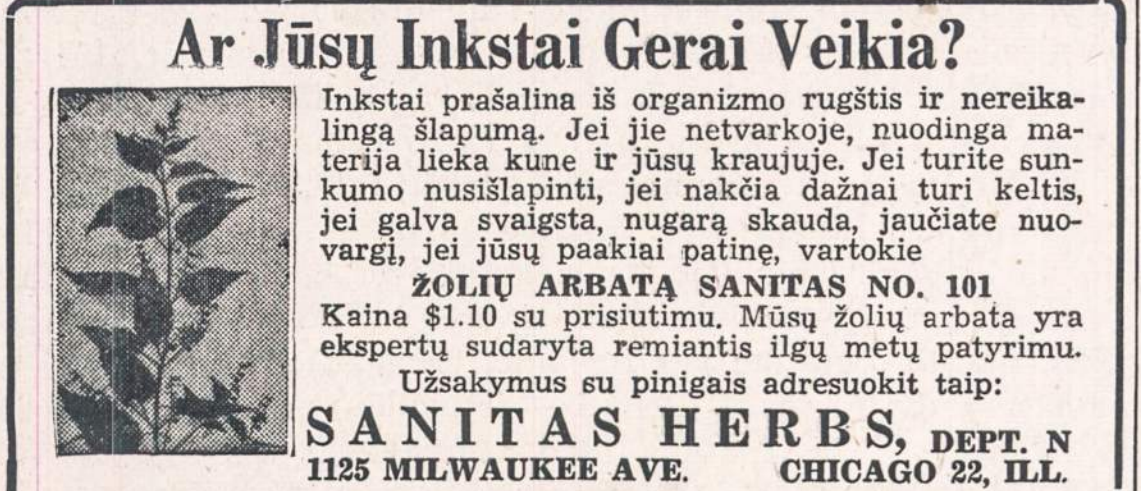
PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai prašina iš organizmo rūgštis ir nereika-lingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga ma-terija lieka kune ir jūsų kraujuje. Jei turite sun-kumo nusišlapinti, jei naktia dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuo-vargį, jei jūsų paakiai patinė, vartokite

ZOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101

Kaina \$1.10 su prisutimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicago—paštu: \$9.00
Metams ————— \$9.00
Pusei metų ————— 4.50
Trims mėnesiams ————— 2.25
Vienam mėnesiui ————— .90
Chicago per išnešiojant: 4c.
Viena kopija ————— .25
Savaitei ————— .25
Mėnesiui ————— .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicago:
Metams ————— \$7.00
Pusei metų ————— 3.50
Trims mėnesiams ————— 2.00

Užsieniuose:
Metams ————— \$10.00
Pusei metų ————— 5.50
Trims mėnesiams ————— 3.00

Naujienuos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Švedijos Rinkimus Laimėjo Socialdemokratai

Sekmadienį Švedijoje buvo renkami atstovai į miestų ir apskričių savivaldybes. Šios atstovybės ne tik tiktai sudaro municipalines administracijas, bet ir renka senatorius. Atstovų butas drauge su senatu nustato krašto politiką. Todėl sekmadienio rinkimai turėjo daugiau, negu lokalinės svarbos.

Švediją dabar valdo socialdemokratai, kurie bendrame abiejų parlamento rūmų susirinkime turi nedidelę absoliučią daugumą. Amerikos korespondentai rašė, kad valdžios partija gali prakišti savivaldybių rinkimus; tada ji prarastų mažiau savo kandidatų į senatą ir netektų daugumos parlamente.

Bet socialdemokratai ne tikrai neprakišo, o laimėjo 80 naujų vietų savivaldybėse, gaudami didžiausią Švedijos istorijoje balsų skaičių — 1,816,502 balsų, kas sudaro beveik 50 nuoš. visų paduotų šiuose rinkimuose balsų.

Daug silpnesnė už socialdemokratus partija, liberalai, laimėjo 103 naujas vietas, paverždama jas daugiausia konservatoriams ir agrarams (ūkininkų partijai). Konservatoriai neteko 37 vietų, ūkininkai 21.

O skaudžiausią smūgį gavo komunistai, kurie neteko daugiau kaip dviejų trečdalių savo atstovų: turėjo 91 ir iš jų prakišo 62.

Atsakymas į "Stockholmo Peticiją"

Švedijos rinkimų kampanijoje stambų vaidmenį vaidino "taikos partizanų atsisaukimas", kuris buvo suformuluotas bolševikų diriguojamame Stockholmo "taikos kongrese" ir yra skleidžiamas visame pasaulyje "peticijų" formoje. Po šitomis "Stockholmo taikos petijomis" komunistai bei jų pastumdėliai renka parašus ir Jungtinėse Valstybėse.

Dešiniosios partijos Švedijoje puolė socialdemokratų vyriausybę, kam ji leido Maskvos pakalikams šaukti tą apgavimą "taikos kongresą" Švedijos mieste. Dabar visame pasaulyje komunistai valkioja Stockholmo vardą ir susidaręs įspūdis, lyg kad Švedija būtų Stalino politikos rėmėja. Tuo pačiu metu Švedijos komunistai, didžiudamiesi tuo Stockholmo kongresu, stengėsi parodyti, kad Švedija iš tikrųjų pritaria Kremliui "taikai", ir šaukė žmones balsuoti už "taikos partiją".

Sekmadienį švedai balsavo ir davė komunistams tokią pirtį, kokios jie nebuvo gavę per paskutinius 10 metų. Į visų Švedijos miestų ir apskričių savivaldybes jie tepavedė tikrai 29 atstovus.

Atsakymas į Stockholmo "taikos peticiją" gana aiškus.

Skandinavija Apsivalo

Komunistų pralaimėjimas Švedijoje yra trečias iš eilės smūgis Maskvai Skandinavijos šalyse.

Neseniai buvo rinkimai Danijoje. Komunistai prakišo 30 nuoš. savo mandatų seime. O socialdemokratai padidino savo atstovų skaičių.

Dar anksčiau buvo parlamento rinkimai Norvegijoje. Socialistinė Darbo partija gavo absoliučią daugumą, o komunistai — nė vieno atstovo.

Skandinavija apsisvalo nuo bolševikinio šlamšto.

Jeigu Francūzija ir Italija turėtų tiek politinės sąmonės, kiek švedai, norvegai ir danai, tai dėl Europos ateities šiandien nereikėtų rūpintis.

APŽVALGA

STALINO "PANSLAVIZMAS" IR "NACIONALIZMAS"

Prieš keletą metų Sovietų valdžia vedė plačią propagandą už slaviškų tautų vienybę. Komunistai ir jų bendrakeleiviai organizavo "visų slavų komitetus" ir šaukė "pan-slaviškų kongresus". Į šitą sąjūdį buvo įtraukti lenkai, čekai, bulgarai, slavokai, serbai ir k.

Jungtinėse Valstybėse "pan-slaviško kongreso" pirmininkas buvo "kairysis" Amalgamated Clothing Workers unijos viceprezidentas Leo Krzycki.

Dabar tas pan-slavizmas jau beveik užmirštas, nes tie, kurie jį rėmė, pamatė, kad jie apgauti. Lenkija neteko nepriklausomybės. Čekoslovakiją užkarta totalitarinė diktatūra. Jugoslavija ištrūko iš Kremliu nagių ir nebenori daugiau "globos".

Pan-slavišką pakeitė rusiškas nacionalizmas. Sovietų Sąjungoje yra šluojamas iš meno, literatūros ir mokslo visos "svetimos įtakos". Kremlius įsakė savo kompozitoriams rašyti tik tokią muziką, kuri suprantama rusams. Vakarų Europos ir Amerikos literatūra yra niekinama. Sovietų mokslininkai įrodinėja, kad visi mokslo ir technikos išradimai buvo pirmiausia padaryti rusų.

Sovietų spaudoje vedama agitacija prieš "kosmopolitizmą" ir skleidžiama siauro tautinio šovinizmo dvasia.

Kuo tai išaiškinti? Daugelis komentatorių Amerikoje, stebėdami šiuos keistus "ideologinius" bolševizmo vingius, stengiasi surasti jų istorinį pagrindą. Sovietų pan-slavizmas pvz. yra aiškinamas tuo, kad bolševikai esą tikruose sekėjai Bakunino, o ne Markso.

Bakunizmas

Rusijos revoliucininkas Mykolas Bakuninas, iš tikrųjų, buvo panslavizmo apaštalas. Karolis Marksas, kuris kovojė prieš Bakuną ir išmetė jį su

uomazgu. Nesustojant ties Jono Brekfūno dar 1602 m. parašyta "Historia rerum Prussicarum", nes ji visiškai nesijusi su lietuvių literatūra ir nedavė nieko lietuviškesnio ir naujesnio, kaip ir kiti XVI a. kronikininkai, rašę apie Prūsijos praeitį, pasaulietinė Mažosios Lietuvos poezija šiuo tarpu, kol nesuradė senesnių tos rūšies darbų, tegali būti pradėta 1634 m. Tais metais Bridžius (Pridikis) Gedkantas (gimęs apie 1602 m. ir miręs 1666 m.), raginietis, Jono sūnus ir Mažydu bendradarbiu Širvintų kunigo Tomo Gedkanto vaikaitis, savo bičiulio, žinomo matematiko ir karo inžinieriaus Otteruso (irgi raginietis) albume įrašė vieną eilutę lietuviško eilėraščio "Ne visai medzei Artojemams priduoti" su atitinkama gaida ir brėžinėliu, rodančiu eilę nukirstų medžių kelmų. Šią eilutę surado ir pirmas paskelbė J. Gerulis 1936 m. žurnale "Studi Baltici". Ji yra aiški pradžia kokiom eilėraščio, ne dainos, ir rodo abiejų bičiulių susidomėjimą lietuvių kalba ir literatūra. Tačiau šis Bridžius Gedkantas ir kitu požiūriu mums yra ypač idomus, nes tais pačiais metais, kada ši eilutė buvo parašyta, Didžiosios Lietuvos ir Lenkijos horizonte pasirodė karo inžinierius Pridikis Gedkantas, atkeliavęs iš Parėnės, kuris greitai laiku čia pagarsėjo žymiausiu fortifikatoriumi, karo inžinieriumi, naujų artilerijos pabūklų išradėju, dėl savo išradimų gausumo vadinamam ir lenkiškuoju Archimedu. Kadangi tu pačių specialybių buvo ir Otterus, kurio albume Gedkantas įrašė savo eilutę, tai beveik tikra, kad abu Pridikiai Gedkantai yra vienas ir tas pats asmuo — inžinierius

Visai priešinga buvo Markso teorija. Jisai įrodinėjo, kad "socialinė revoliucija" gali įvykti tikrai *aukštai išsivysčiusios pramonės šalyse*, kada kapitalizmas bus pasiekęs savo augimo ir plėtojimosi ribų ir atgyvens savo amžių. "Daryti revoliuciją" pirmą, negu tas ekonominės pažangos laipsnis pasiektas, Markso nuomone, būtų toks pat beprotiškas dalykas, kaip bandyti jėga pakeisti "gamtos įstatymus". Tenai, kur dar nėra pribrendusios ekonominės sąlygos socialinei revoliucijai, jisai stojo už politinio despotizmo pašalinimą ir *demokratinės santvarkos* įsteigimą.

Taigi aišku, kad Rusijos bolševikai pasirinko ne marksizmo, o bakunizmo kelią. Bet bolševizmo tėvas Leninas Bakunino panslavizmo nepriėmė. O Stalinas pavertė jį vienu iš savo politikos ramsčių.

Stalinizmas

Stalinas, kaip buvo nurodyta šio straipsnio pradžioje, pakinkė ir savo diktatūros vežimą ir rusiškąjį nacionalizmą, kas Leninui irgi buvo svetima. Bolševizmo tėvas "didrasišką šovinizmą" niekino.

Tačiau kai kuriems Amerikoje ir Vakarų Europos publicistams atrodo, kad Stalinas esąs "pažangesnis" už Leniną.

Stalino "atkritimą" ir Bakunino panslavizmą ir jį rusišką nacionalizmą jie laiko teigiamais reiškiniais. Jie mano, kad dabartinis Sovietų diktatorius grįžta, pagaliau, į tą "natūralų" istorijos kelią, kuriuo Rusijos valstybė ėjo pirmiau, kol jos neišvėrė iš vėžių bolševikinės perversmos. Stalinas darąs tai, ką darė Rusijos carai.

Jisai plečia Rusijos imperiją. Jisai suteikė privilegijuotas teises pravoslavų bažnyčiai. Jisai maldo rusus didžiuliu savo kalbo ir savo tautiniu "genijumu", paneigdamas internacionalizmą, pasaulio revoliuciją, proletariato viešpatavimą idėjų ir kitus dalykus, kuriuos pirmiau buvo sužavėti bolševikai.

Jeigu Stalinas ves Rusiją šita kryptimi toliau, tai ji palaipsniui pasidarys maždaug tokia kaip ir visos kitos didžiosios valstybės.

Bet tai yra iliuzija. Jau aukščiau minėjome, kad Stalino "panslavizmas" paskutiniu laiku visai nusistebėjęs. Jisai dar puoselėjamas Bulgarijoje, bet Kremliui ponai šioje valandoje daug labiau yra užimti "brolių kinų" ir kitokių Azijos tautų "vienijimu". Kaip pastebi Paul Berline savaitraštyje "The New Leader", Stalinas yra toks pat "pan-slavistas", kaip "pan-mongolistas". Jo karings sūkis dabar yra "Azija aziatams".

Jeigu Stalinui rūpėtų rusų tautos reikalai, tai jisai stengtųsi atstatyti karo nuteriotą

VANDENS BADAS

Jau pradžios mokyklos suole vaikams sužino, jog pasaulyje vandens plotai didesni negu žemės. O vistik nežinint tokios vandens gausybės, dažnai pasireiškia žmogui reikalingo vandens trūkumas. Kai kurie mokslininkai pranašauja, jog ateityje dar labiau žmonės turės vargo nuo vandens bado besigindami.

Neseniai New Yorkas neužteko vandens ir gyventojai turėjo taupyti, net vonioj praustis buvo uždrausta. Dėl sausros, kaip laikraščiai rašė, šuliniai nepajėgė surinkti miestui reikalingo kiekio vandens. Jei tokioje turgijoje Amerikoje šitaip atsitiko, tai visai nėra nuostabu, kad pokarinę Vokietiją jau eilę metų vandens badas vargina. Ten gyvenusieji lietuviai patys kai kuriose Vokietijos vietovėse tai pergyveno. Trūkdavo ne tik geriamo vandens ir labai reikėjo taupyti, bet ir elektros šviesos neužtekdavo, kurią gamindavo vandens jėgainės.

Šiomet vokiečių mokslininkų vandens specialistų konferencijoje frankfurtiškis prof. Dr.

kraštą ir pagerinti vargingą žmonių būklę, o ne didinti jų skurdą, suvartodamas 30 nuoš. visos krašto gamybos apsiginklavimo reikalams ir organizuodamas agresijos žygius svetimos šalyse.

Stalinui rūpi ne komunizmas, ne darbininkų klasės gerovė ir ne rusų tautos ateitis. Jam rūpi, nežinint kokia kaina, išsilaikyti valdžioje ir išplėsti savo galią.

Jeigu jisai mato, kad šitam tikslui gali patarnauti socialistiniai šūkių, jisai juosius naudoja. Jeigu jisai numano, kad pravoslavų patriarchas sustiprins jo autoritetą tikinčiųjų žmonių akyse, jisai paskiria patriarchui algą ir suteikia "laisvę" pravoslavų bažnyčiai. Karo metu Stalinas liepė sovietų spaudai rašyti apie "tėvynės meilę", garbinti maršalą Kutuzovą ir Aleksandrą Nevskį ir visai neminėti komunistų partijos. Kominternas buvo dargi "uždarytas".

Žodžiu, visos priemonės gerios, kurios stiprina Stalino diktatūrą. Kad jo galiai nebūtų pavojaus, jisai nori visą pasaulį perdirbti ant savo kurpalo.

Pasaulini šiandien gresia ne rusiškas komunizmas (kurio Rusijoje ir nėra), nacionalizmas arba pan-slavizmas, o *stalinizmas*. Jo esmės neišaiškina nei istorinės analogijos, paimtos iš Rusijos praeities, nei 19-jo šimtmečio revoliucinės ir socialistinės teorijos. Stalinizmas tikslas yra kaip galint ilgiau išsilaikyti. Kadangi jisai gali išsilaikyti, tikrai žudydamas ir paverdama žmones, tai žmonija neturės ramybės, kol jisai negaus galo.

Pallasch pareiškė, jog žmogui reikalingo vandens Vokietijoje šiuo metu esąs labai ribotas kiekis. Vandens ir lietaus kontrolės daviniai rodo, jog nuo 1945 metų Vokietijoje mažai iškrenta vandens (lietaus ar sniego pavidale).

Vokietijos šiaurėje, tarp Eubės ir žemutinio Wessero upių, geriamo vandens trūkumas vedąs prie katastrofos. Pasireiškia net epideminiai žmonių bei gyvulių susirgimai. Dėl ypatingos tos srities žemės sluoksnų sudėties, naudojimui tinkamo vandens esą labai sunku gauti. Esą būtina iš kitar atvesti specialų vandentiekio tinklą Elbės-Wessero srities vandeniu aprūpinti. Bet šio projekto įgyvendinimui reikalingos milžiniškos lėšos, kurių dabar Vokietijoje nėra.

Nuo 1945 metų daug vidurinės ir pietinės Vokietijos gyventojų kiekvieną vasarą turi vargo vandeniu apsirūpinti, nes jų šuliniai išdžiūsta, o daugelis pievų ar pamiškių šaltinių taip pat išsenka. Pietų Vokietijoje (Bavarijoje) daug kur upių vanduo įknykias elektros energijai gaminti. Vandens badas atneša ir elektros badą. Vasaros sausros ir žiemos šalčiai taip sumažina vandens kiekį, jog upių elektrinės nebeapgamina užplanuoto ir apskaičiuoto energijos kiekio.

Švabai turi planą vandeniu apsirūpinti iš Bodeno ežero, kurio vandens pakaktų visai Wuerttembergo provincijai, tačiau tas projektas (kaip ir Elbės-Wessero) tebeaiškomas inžinierių stalčiuose, nes nėra jo vykdymui pinigų.

Iš vandens bado Vakarų Vokietijos vyriausybė laikinai bandysianti gelbėti įstatymu; būsią nuolat registruojami vandens ištekliai; vandentiekį imonės būsimosios įpareigojamos susitvarkyti, kad nė lašas negaus nenuieuti surinktojo vandens ir... aukštasis vandens mokslis gyventojai būsią verčiami vandenį taupyti. —Str.

—Egiptas skundžia Izraelio vyriausybę dėl masinio arabų išvežimo iš Jeruzalės srities. Izraelis įteikė skundą prieš Egiptą dėl taikos sąlygų laužymo.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN

NAUJIENAS

IR TEMYK SKILTIS

"REIKIA" DARBININKŲ

Lietuviai taipgi reikia ir parduoda ir progas sužinoti per

NAUJIENAS

Tel. CAnal 8500

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SENIAUSIEJI PASAULIETINIAI LITERATŪROS TEKSTAI LIETUVIŲ KALBA

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

(Tęsinys)

Pagaliam pačios XVIII a. pagaigos yra išlikę visai kitos srities rankraštis, "Historijos abelos Schroeco" vertimas iš Povilo Kotovskio (Katawsko) vertimo. Rankraštys yra padėti 1799 ir 1798 metais, tačiau atrodo, kad tas rankraštis buvo paruoštas kiek vėliau, ir tos datos buvo vėliau ištaisytos. Jo vertėju laikomas kažkoks Jasinskis, reformatas nuo Biržų, kurio rankraščius, jau pirmosios XIX amžiaus pusės, yra išlikusių ir daugiau. Galimas daiktas, kad šis rankraštis buvo vartojamas ir pradžios mokyklos vadovėliu.

Donelaičiui virtus viso mūsų XVIII a. Mažosios Lietuvos literatūros centriniu asmeniu, ilgai atrodė, kad ji tame amžiuje ir tepasidėjo. Tačiau kai kurie paskutiniųjų dešimtmečių radiniai rodo, kad, nors ir siauru mastu, lietuvių kalba buvo vartojama įvairiems proginiams eilėraščiams rašyti ir XVII amžiuje. Galimas daiktas, kad tokių eilėraščių buvo ir daug daugiau, negu ligi šiol surasta; ilgainiui gal pavyks nustatyti ir jų tarpusavio sąsają.

Greta šiek tiek bandyta dirbti ir prozinės literatūros srityje, nors dar nesurasta jokių beletristikos už-

uomazgu. Nesustojant ties Jono Brekfūno dar 1602 m. parašyta "Historia rerum Prussicarum", nes ji visiškai nesijusi su lietuvių literatūra ir nedavė nieko lietuviškesnio ir naujesnio, kaip ir kiti XVI a. kronikininkai, rašę apie Prūsijos praeitį, pasaulietinė Mažosios Lietuvos poezija šiuo tarpu, kol nesuradė senesnių tos rūšies darbų, tegali būti pradėta 1634 m. Tais metais Bridžius (Pridikis) Gedkantas (gimęs apie 1602 m. ir miręs 1666 m.), raginietis, Jono sūnus ir Mažydu bendradarbiu Širvintų kunigo Tomo Gedkanto vaikaitis, savo bičiulio, žinomo matematiko ir karo inžinieriaus Otteruso (irgi raginietis) albume įrašė vieną eilutę lietuviško eilėraščio "Ne visai medzei Artojemams priduoti" su atitinkama gaida ir brėžinėliu, rodančiu eilę nukirstų medžių kelmų. Šią eilutę surado ir pirmas paskelbė J. Gerulis 1936 m. žurnale "Studi Baltici". Ji yra aiški pradžia kokiom eilėraščio, ne dainos, ir rodo abiejų bičiulių susidomėjimą lietuvių kalba ir literatūra. Tačiau šis Bridžius Gedkantas ir kitu požiūriu mums yra ypač idomus, nes tais pačiais metais, kada ši eilutė buvo parašyta, Didžiosios Lietuvos ir Lenkijos horizonte pasirodė karo inžinierius Pridikis Gedkantas, atkeliavęs iš Parėnės, kuris greitai laiku čia pagarsėjo žymiausiu fortifikatoriumi, karo inžinieriumi, naujų artilerijos pabūklų išradėju, dėl savo išradimų gausumo vadinamam ir lenkiškuoju Archimedu. Kadangi tu pačių specialybių buvo ir Otterus, kurio albume Gedkantas įrašė savo eilutę, tai beveik tikra, kad abu Pridikiai Gedkantai yra vienas ir tas pats asmuo — inžinierius

ir poetas. Tais pačiais 1634 m. Jonas Hopneris jaunėsnysis (gimęs apie 1580 m. ir miręs 1638 m.), Klaipeidos lietuvių kunigas, Kristupo Pretorijaus (gimęs 1601 m. ir miręs 1673 VII 21) įsimagistravimo Karaliaučiaus universitete proga išpausdino sveikinimo eilėraštį "Christups ir Wardas tawa", kurį pirmą kartą pakartojo J. Gerulio paragintas F. W. Neumannas 1935 m. "Archivum Philologicum". Po kelių metų, 1640 m., ir pakartotinai 1639 m. buvo išpausdintas vokiškas 46 eilučių eilėraštis (Hochzeits Frage), kuriame buvo įterptos ir kelios lietuviškos eilutės. Šis eilėraštis, pasirašytas slapypaide O. W., kaip manoma, Kristupo Vilkės (Vilko), Karaliaučiaus Lebo (Loebenichto) mokyklės prorektorius, nes ir patis eilėraštis buvo skiriamas tos mokyklos mokytojui Jonui Matthai. Eilėraštį 1935 m. išpausdino tas pats F. W. Neumannas. Jono Hopnerio papėdininkas Klaipeidos parapijoje Jonas Lėmanas vyresnysis (gimęs 1590 m. ir miręs Klaipeidoje 1664 m.), Verdainės kunigo Vilhelmo Martini santuokos su Gertrūde Baumgartaitė proga, 1643 m. išpausdino 16 eilučių lietuvišką sveikinimo eilėraštį "Jog Wenczawonistes Sthonas, Wissiesio Diewo instatintas". Šis eilėraštis buvo išpausdintas rinkinyje "Hochzeits Zeitung" kartu su 10 kitų, įvairių autorių parašytų, nelietuviškų eilėraščių. Ir Lėmano eilėraštį tas pats F. W. Neumannas pakartojo kartu su anais eilėraščiais.

Jau seniai buvo žinomas lietuviškas ketureilis, parašytas Zesenui, "Kaip Kokkus gera daug ir lingsma smogu daro", kuris 1647 m. buvo išpausdintas Ham-

burge Jono Bellieno (iš tikrųjų Willichio) rinkinyje "Ettlicher der Deutsch-gesinneten Genossenschaft Mitglieder . . . Sende Schreiben", kuriame buvo įdėtas Bellieno eilėraščio vertimas hebrajų, lotynų, graikų, olandų, čekų ir lietuvių kalbomis. Antras to paties rinkinio leidimas buvo išpausdintas 1669 m. Amsterdamo, vardu "Stammbuch des Deutch gesinnte Gesellschaft Der hochdeutsche Helikonische Rosenthal". Lietuviškąjį tekstą iš 1669 m. leidimo 1887 m. pakartojo D. L. Neubaueris Tilžės "Mitteilunguose", o iš 1647 m. leidimo pakartojo aš pirmoje "Lietuvių Bibliografijos" dalyje. Po eilėraščių yra padėta slapypaide F. L. R. S., kurios nei Neubaueriui, nei man nebuvo pavykę išaiškinti. Tačiau dabar man nėra abejonės, kad tos raidės reiškia Friderikus Lobelas Ragnetensis ex Schalcoconia, nes iš visų tuo laiku studijavusių užsienyje tik vieno Lobelio slapypaide atitinka tas raidės, o, greičiausia, norint tuo laiku Vakarų Europoje rasti žmogų, mokantį lietuviškai, reikėjo jo ieškoti užsienyje studijuojančių studentų tarpe. Šis Pridikis Lobelis (Loebell), gimęs 1624 m. Ragainėje, 1641 IX 20 buvo įsimatrikuliavęs Karaliaučiaus universitete ragainiečių prūsų, o 1644 VI 20 įsimatrikuliavo Olandijos Leidenio universiteto teisų fakultete, kur jis įsirašė "Lituanus ex Schalcoconia". Matyti, toji "Schalcoconia" buvo jo kazin kaip išverstas iš Ragainės arba, greičiausia, jis šitaip išvertė lotyniskai Skavlos krašto, kuriame yra Ragainė, vardą. Dėl to jis vėliau tas dvi raides — R ir S — ir pridėjo prie savo pavardės. (Bus daugiau)

LIETUVOS PILIEČIAMS ŽINOTINA

Šio karo pasėkoje į JAV iki šiol jau atvyko apie 24 tūkstančiai lietuvių tremtinių. Iš ieškandųjų darbo, darbdaviai dažnai reikalauja bent taip vadina- muosius "pirmuosius popierius", atseit, kad darbo ieškantis būtų pareiškęs intenciją tapti J. A. Valstybių piliečiu. Tik po tokios intencijos pareiškimo praėjus nemažiau dvejimiesiems metams, bet išgyvenus nemažiau kaip penkerius metus J. A. Valstybės, ir nedaugiau kaip septynerius metams, daromi žygiai gauti "antruosius popierius", tai yra šios šalies pilietybę.

Gavę "pirmuosius popierius" ir toliau pasilieka Lietuvos piliečiais iki jie taps JAV piliečiais. Todėl ir keliaudami į ku- rią nors kitą valstybę jie pri- valo turėti galiojantį Lietuvos užsienio pasą, kuris gaunamas Lietuvos Konsulatuose New York'e ir Chicagoje, kad galėtų gauti atitinkamos šalies vizą. Kelia- jant į Kanadą užtenka turėti tik

sugrįžimo liudijimą (Permit to Reenter the United States). Prieš prašydamos pasirinktos kelionės šalies vizos Lietuvos pilietis privalo gauti iš savo apygardos Imigracijos ir Naturali- zacijos įstaigos (Immigration and Naturalization Service) lei- dimą nekiludomai sugrįžti į JAV (Permit to Reenter the United States).

Intencijos pareiškimas tapti piliečiu surašomas ant atitinka- mos anketos (Form N-300 — Application for a Certificate of Arrival and Preliminary Form for a Declaration on Intention), kuri, pareikalavus, gaunama iš artimiausios imigracijos įstaigos (District Office). Iš tos pat įstai- gos gaunami ir sugrįžimo lei- dimai pristačius tris paso foto- grafijas ir išpildžius reikalingą anketą.

Žemiau paduodame imigraci- jos įstaigų adresus, į kurias rei- kia kreiptis pilietybės intencijos pareiškimo ir sugrįžimo leidimų reikalais:

Immigr. and Natural. Service
45 Kingman Street
St. Albans, Vermont.

Immigr. and Natural. Service
70 Columbus Avenue
New York 23, N. Y.

Immigr. and Natural. Service
341 U. S. Post Office
and Courthouse Bldg.,
Calvert and Fayette Sts.,
Baltimore 2, Maryland.

Immigr. and Natural. Service
220 Delaware Ave.,
Buffalo 2, New York.

Immigr. and Natural. Service
Post Office Bldg.,
Van Buren and Canal Sts.,
Chicago 7, Illinois.

Immigr. and Natural. Service
1060 Broad Street,
Newark, New Jersey.

Immigr. and Natural. Service
73 Tremont Street,
Boston 8, Mass.

Immigr. and Natural. Service
Fayette Bldg.,
5th and Chestnut Sts.,
Philadelphia 6, Pa.

Immigr. and Natural. Service
3915 Biscayne Blvd.,
Miami 37, Florida.

Immigr. and Natural. Service
3770 East Jefferson Ave.,
Detroit 7, Mich.

Immigr. and Natural. Service
819 U. S. Courthouse,
811 Grand Avenue,
Kansas City 6, Mo.

Immigr. and Natural. Service
815 Airport Way,
Seattle 4, Wash.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINAI NAUJENOMIS

Immigr. and Natural. Service
U. S. Courthouse,
P. O. Box 2539,
San Antonio 6, Texas.

Immigr. and Natural. Service
458 So. Spring Street,
Los Angeles 13, Calif.

Immigr. and Natural. Service
Appraisers Bldg.,
630 Sansome Street,
San Francisco 11, Calif.

Immigr. and Natural. Service
U. S. Courthouse,
P. O. Box 1650,
El Paso, Texas.

Immigr. and Natural. Service
P. O. Box 461,
Honolulu 9, T. H.

Kitokiais reikalais, kaip tai gi- minių, sužadėtinų ar šeimos narių atskievietimo reikalais krei- piamasi į centrinę įstaigą:
Commissioner of Immigration and Naturalization,
Philadelphia, Pa.
—Liet. Gen. Konsulas
New York.

Politika bažnyčioj

Demokratinis seimas renkant Lietuvoje vykdavo gyva ir karš- ta priešrinkiminė agitacija. Agi- tacinės kalbos būdavo sakomos ne tik salėse, miestų ir miesteli- ų aikštėse, bet ir bažnyčiose. Kiekviena partija savę ir savo planus girdavo, o priešininkus peikdavo.

Renkant 1926 metų seimą Ylakių parapijoje (Žemaitijoj) klebonu buvo senyvo amžiaus kunigas Martynas Valančau- kas (mirė dar nepriklausomy- bės laikais). Nelabai jis mėgo politiką, bet, matyt, savo aukš- tesnės vyriausybės įsakymu, prieš pat rinkimus per pamoks- lą išskaičiavo krikščionių demo- kratų partijos ir jos "satelitų" sąrašus bei jų kortelių (balotų) numerius. Už tuos sąrašus bal- suoti turį visi katalikai, o už valstiečių liaudininkus bei už socialdemokratų balsavusieji užsitraukėsi nuodėmę. Apie tau- tininkų — "Pažangos" — parti- ją, kuri toje rinkiminėje apy- gardoje turėjo Nr. 6, nė neuži- siminė, ir vos tik klebonas sa- vo rinkiminę kalbą pabaigė, bažnyčioj iš maldininkų pasi- girdo balsas:

— Klebonėli, juk ir šeštas nu- meris neprastas!
Bažnyčioje pamaldininkai su- judo, sėdėjusieji atsistojo ir su- žiūro į tą pusę, iš kurios tas balsas atsilepė. Klebonas iš pyk- čio paraudo, jį prakaitas išpylė ir ištisęs ranką link didžiųjų durų, užimančių balsu amė šaukti:

— Išeik! Išeik iš bažnyčios!
— Vardan Dievo, Tėvo... — garsiai žengdamasis apylinkės ūkininkas Pranas V. pajudėjo bobinčiaus link ir išėjo.

Klebonas vėpiančių balsu pra- gydo "Viešpaties angelą", tuo užbaigdamas pamokslą. O žmo- nės ilgai apie šį politinį disputą kalbėjo. Rinkimus, kaip žinia, Lietuvoje tada vistiek krikščio- nių demokratų partija nelaimė- jo, nes nuodėmės nebijodami, dauguma piliečių savo balsus atidavė už valstiečių liaudinin- ksu ir už socialdemokratus.

Raudoniškis

Lietuvių konfe- rencija

Chicago's Lietuvių konferen- cijai lietus nepakenks

Konferencija įvyks rugsėjo 24 d. Lietuvių Auditorijoj 3133 S. Halsted St.

Už nuosirdų bendradarbiavi- mą ir sportišką susitaikymą su kliūtimis Chicago's parodoje Chicago's Lietuvių Taryba dėko- ja "Ateties" ir Ralienės šokė- jams, tremtinių vyrų chorui, Iz. Motekaitienei, A. Kalvaitytei, V. Jakubėniui, S. Velbasui, I. Eidrigėvičiūtei, S. Kalvaičiui, J. Daužvardienei, "Naujienoms", "Draugui", "Margučiai", Sofi- jai Barcus.

Chicago's Lietuvių Taryba

Susipratę lietuvių išlaikysime

M. Sereikonis savo rašiny- viškai nemokančių ar lietuvių kalbą neigiančių. Jei kunigas ir lietuvis, bet nenori lietuviškai kalbėti, gali kunigauti angliškai kalbantiems.

Lietuvių, kad ir čiagimiu, "nemokėjime" lietuviškai yra daug kaltės ir tėvų, kurie vai- kams girdint, peikia viską, kas lietuviška. Pažįstu trečios kar- tos (kurių tėvai čiagimiai) lie- tuvius puikiai lietuviškai kal- bančius.

Lietuviškai kalbančių bus. Dabar turime pirmą iš Euro- pos atvykusių kunigų gerų tė- vynainių, puikiai lietuviškai kal- bančių ir gerbiančių lietuvių. O tokių kunigų reikia kuo dau- giausia! Tada, kiti lietuvių ne- pravardžios, bet kaip su sau ly- giais skaitysis.

Mylėdami savo protėvių kal- bą, papročius, nenusikalsime šiai šaliai, priešingai, įgysimė kitų pagarbą.

Žydai visoje žemėje išsklaidy- ti, persekiojami, niekinami, žu- domi, o išlaikę žydų ir atkū- rė nepriklausomą žydų valsty- bę!

Pakruojietis

"NAUJENAS" skaito visų srovų žmonės: darbininkai, biznierių, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

PERMAINA GYVENIME?

Jūsų gyvenimas pasikeičia "vidu- tiniame amžiuje". Tiesiogiai apsi- teiksia pas moteris (38 iki 52 metų)? Ar jūs kenčiate nuo karščiavimo, jautiatės nervinga, nuvargusi? Ta- da pabandykite Lydia E. Pinkham's Compound pašalinimu šių simptomų. Pinkham's Compound taip pat palina savyje, ka daktarai vadina stomaichie tonic efektai!

LYDIA E. PINKHAM'S COMPOUND

PAMOKOS
Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Arifmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakaro.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Pl., Chicago 8, Ill.

MŪSU 33 METŲ PATYRIMAS KAILINIŲ BIZNIEJE BRIDGEPORTE. GARANTUOJA JUMS GERIAUSIAS VERTYBES UŽ JŲSŲ PINIGUS

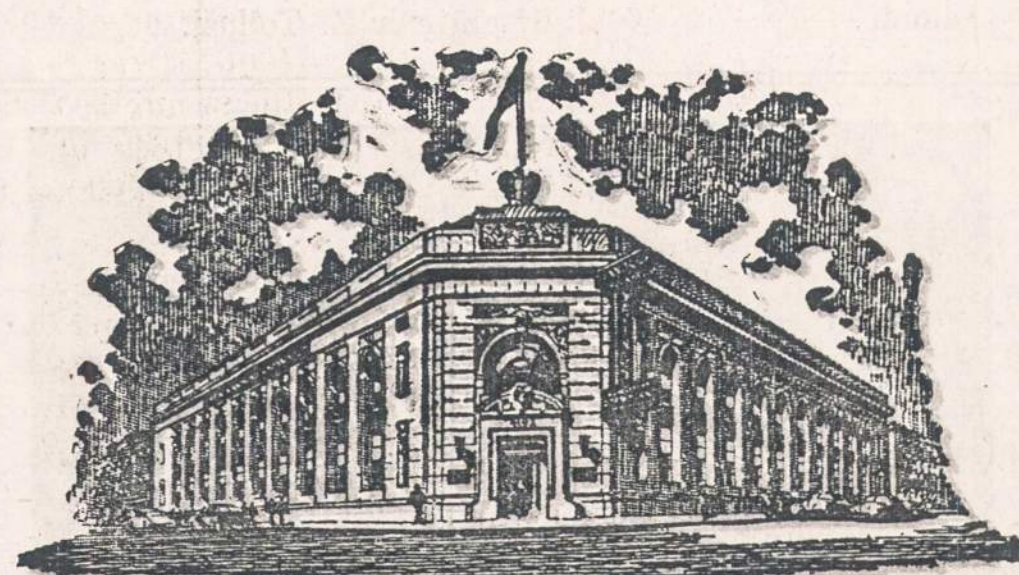
Mes verčiamės tiksliai geriausiais ir naujausios mados kailiais, teisinga kaina. Specializuojamės puikiais Hudson Seal, Persian Paws, Beaver, Nutria, Mink, Persian Lamb, Russian Weasel, Marmink, and Muskrat kailiais (be stilių).

Pirmuome mūsų senus kailinius mainais. Keičiam stilius, permoduojam ir pritaikom mūsų senus kailinius, kad stebėtis. Atleikite ir nusistebėkit mūsų pasirinkimo šalių ir chokers iš Mink, Kolinsky ir Baum Martens naujom, žemom kainom. Mes parodysime jums moterų naujus žiemos paltus, pagražin- tus kailiais ir be jų. Turime likusių pavasariinių paltų, galėtis pasirinkti už pusę kainos.

FASHION FUR SHOP
3305 SO. HALSTED STREET
Pirmadienį, ketvirtadienį atdara iki 9:00 val. vakaro.

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-9
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone RERpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERfall 8-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet
ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekmadienį. Pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofisio Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
EVERly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofisio valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: FULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisias 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofisio valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofisio Telefonas YARds 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatliepė viršutiniai telefonai,
šaukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 3 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2351 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

RITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisias HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
Ofisio VALANDOS:
Pirmad., Antradien., Ketvirtadien.,
Penktadien.: 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč., ir Šeštadienį, tik pagal susitarimą.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARds 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
I R
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2-5 ir 6-8, šeštadienį 2-4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofisio tel.: YARds 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir
šeštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofisio val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Šeštadienį nuo 2-4 p. p.
Trečiadienį ir Sekm. uždaryta
Ofisio Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofisio ir Namų Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISIO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštadienį vak. uždaryta.
5-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—ANTRADIEN., RUGSĖJO 19, 1950

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisias:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-
dien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofisio Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. KEDzie 5-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antradien., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road

ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v.
trečiadienį, penkt. ir šeštadienį 3-8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisio telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: COMmodore 4-8384
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų Trečiadienį ir Sekmadienį.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)

Ofisio Telefonas: YARds 7-0554
Jei neatliepė šaukimo—
Res. Tel.: Midway 3-2896
OFISIO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ

SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir nakintis
miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos
niešti ir skaudus. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvi-
rų ir skaudžių žaizdų, uždekitė
LEGULO Ointment. Jų gydymo s
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos,
vadinamos ATHELITIS FOCALIS, su-
stabdo džiūvimą odos ir perplūšimą
tarpsčių. Jos yra tinkamos ver-
toti nuo džiūstančios ir suskylusios
odos. Jos yra geros gydulos nuo
visų išvirsnių odos li-
gų. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
galą nuo nuvargusių
peštųjų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra paruoštas nuo
75c, \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
arba atsiskaitę money
order į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD

FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniskomis užlaido-
mis ir Hollywood
sviesomis. DARBAS
garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nu-
pirksite (baldus) rakandus. Čia
rasite 40 įvairių žymiausių iš-
dirbysčių, Kroehler, Pullman,
Simmons, Sealy, Thayer, Lees,
Armstrong, Lloyds, Rembrandt.
Elektriniai šaldytuvai, Tele-
vizijos setai, Skalbiamos ir pro-
syjimo mašinos, Siuvamos ma-
šinos, Rašomosios mašinėles,
Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK,
Inc.

3241 SO. HALSTED STREET
Radio valanda leidžiama 21
metai iš WCFL 1,000 kil. sto-
ties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00
vakare, su dideliu orkestru ir
žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penk-
tadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos
Tel.: HEMlock 4-2413.
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

VISKO UŽTEKINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skal-
biamos mašinos, lovos, matrasai,
kilimai. Radio, televizijos setai,
baldai vaikūčiams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai

DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT

Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd.

SEeley 3-4711

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė šaknis
(Musk Roots) auga
ir Lietuvoje, ir ten-
ja vadina begaline,
nes niekas nėra su-
radęs jos galo. Prieš
200 metų Lietuviai

gydydavosi Begaline šaknimi
nuo aziatiškos choleros, nuo vi-
sokių karščiavimų, nuo
vidurių uždegimų ir atliuosavi-
mui surakintų ir neveiklių sana-
rų. Begalinė gera nuo visokių
nervų ligų, nuo gelligės, nuo
isterijų, kiti vartoja begalinę ir
nuo nuomario ir paralizijos.
Pasidaryk begalinės arbatos ir
gerk. Prisiunciam į jūsų namus.
Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00
dvi uncijos.

ALEXANDER'S

414 West Broadway

South Boston 27, Mass.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place,
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711

AID OVERSEAS, INC., siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus
Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų.
Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chi-
cago siunčiami AIR MAIL. Kely dinge siuntiniai keičiami kitais, nes
pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaušienės mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.60
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degtintos kavos
1 sv. sokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. degtintos kavos
1 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degtintos kavos
4 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 10 sv. gryn. kiau. taukų \$5.50
C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 7.40
D) 37 sv. gryn. kiau. taukų 13.50

SIUNTINYS Nr. 30
A) 5 sv. degtintos kavos \$6.50
B) 5 sv. deg. kavos skard.
dėžutės \$7.00

SIUNTINYS Nr. 93—\$8.00
5 sv. kiaušinių taukų
5 sv. degtintos kavos

SIUNTINYS Nr. 94
A) 5.5 sv. sokolado \$4.50
B) 8 sv. bčių medaus 4.80
C) 5 sv. kakavos 3.40
E) 20 svarų cukraus 3.80
I) 5.5 svarų margarino 3.50

</

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Jei nukristu atomine bomba

Norima, kad Chicago gyventojai rimtai pagalvotų apie tai, kas atsitiktų ir kas darytina, jei kada atomine bomba būtų numesta ant Chicago didmiesčio.

Tokį tariamąjį (įsivaizduojamą) atominio puolimo bandymą darė vakar Chicago civilinės gynybos organizacija. 13 val. tarpe "buvo" numestos 3 atominės bombos įvairiose Chicago vietose.

Buvo apskaičiuota, ką jos būtų padariusios, jei iš tikrųjų būtų buvusios numestos.

Nuo pirmosios atominės bombos, kuri "buvo" numesta 6:26 v. rytą ir "sprogę" 2,500 pėdų aukštyje Kedzie ir Irving Park sankryžoje, "žuvo" 64,000 žmonių. Antroji bomba tariamai sprogo tokiam pat aukštyje ties 107 ir Prospect, dar "užmušdama" 17,000 čikagiečių. Trečias "sprogimas" įvyko 13 val. su viršum veliau 16 ir Ashland gatvių sankryžoje žemai (gal buvo prieš "išmugeliotą"), "užmušdama" daugiau kaip 47,000 miesto žmonių.

Taigi apskaičiuota, kad tokiu atveju būtų žuvę 106,000 - 129,000 čikagiečių, o beveik toks pat skaičius būtų buvęs ir sužeistas.

Apskaičiuota, kad toks "bombardavimas" buvo nelauktas. Daugelis "žuvo" bevažiudami į darbą. Kiti oro spaudimu buvo išmesti iš savo automobilių ar tramvajų, treči "užmušti" laktančių plytelių ir griuvėsių skeveldrų, dar kiti "užgriauti" bevirstančių namų. Keletas ligoninių visiškai "sunaikinta", North Western ir Milwaukee geležinkelio linijos nebepratęsomai "sunaikintos" pietinėje miesto dalyje "sprogus" bombai.

Sužeistų žmonių "pripildytos" visos ligoninės, o kitus teko toli vežti už Chicago ribų, pasiekiant net Clevelandą, St. Louis ir Denver. Kai gelbėjimo komandos ėjo rinkti "nukentėjusių" nuo puolimo, daugelis žmonių buvo "apakę" nuo bombos sprogo šviesos.

Ištisos apylinkės namų buvo išgriautos.

Taip, sako, būtų atsitikę, jei kurią dieną iš tikrųjų būtų priešas numetę 3 atomines bombas ant Chicago.

Mirė buvusi vergė

Šeštadienį apskrities ligoninėje mirė buvusi medvilnės (cotton) plantacijų vergė Mrs. Hannah Buckwalter, 743 E. 41st, sulaukusi 100 metų. Anksčiau ji buvo susižeidusi, rugsėjo 3 d. parvartusi savo namuose.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutautos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation, iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

Kodėl pameta mokyklą

41% besimokančių aukštesniose Chicago mokyklose iš jų išstoja nebaigę mokslo. Sveikimo tarybos žinios rodo, jog čia toli gražu nėra kalta ta aplinkybė, kad dalis mokyklų lankančių turį dalinį darbą. Iš 379 mokinių, pasiruošusių mesti mokyklą ir komisijos apklausių, pasirodė, jog tik 41 teturi dalinį darbą dienomis, o 30 dirba šeštadieniais. Kai kurie jų sakosi norį dirbti ir pagelbėti saviškiams, o kiti — kad netikį pasisekimu baigti mokslą.

Mažiau negu tų 379 pusė turėjo pažadą gauti darbą. Kai kurie neturtingesni mokiniai mokosi vakarais, o dieną uždariauja.

Komisija priėjo išvadą, jog daugelis metančių mokyklą patys tikrai nemoka nurodyti tokio savo žygio priežasčių. Kai kurių pažymiai geresni negu vidutiniai, bet kai kurie fiziškai ar protiškaiki nėra tinkami mokslui.

Protiniai testai (bandymai) parodė, kad iš ano skaičiaus 176 buvo didesnių gabumų negu vidutiniai.

Komisijos nuomone, nuolatinis pamokų apleidinėjimas mokykloje nuo 4 - 5 skyriaus rodo, jog mokinius pagaliau mes mokyklą mokslo nebaigę. Tik-tai 41 iš to skaičiaus tvarkingai telankė pamokas. 73% nebaigusių mokslo dažnai praleisdavo pamokas, buvo tinginiai. Tik-tai 72 iš 379 teturėjo geras pažymius; kiti daugeliui ar net visiems dalykams buvo negabūs.

Operavo Jušką

Ilgametis "Naujienu" skaitytojas Kazys Yushka, 1937 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill., turėjo sunkią operaciją ir dabar guli Billings Hospital.

Lnkime jam greitai pasveikti.

Svarsto, kaip pagauti gemblorius

Senato nusikaltimų komisija, kurios atstovai tiria gemblorių veiklą ir Chicagoje, galvoja, kaip pagauti didžiulius gemblorius. Tuo tarpu ligi šiol per kratas jų nepavyksta sučiupti. Kai tik didesnis būrys policijos pareigūnų pasirodžia kur eiti kratos daryti, nusikaltėliai jau laiku patiria, ir išsislapsto. Tokiose vietose palieka nereikšmingi žmoneliai, kurių areštas nepriveda iki gemblorių bosų.

Chicago nusikaltimų komisijos vedėjas Peterson sakosi turįs jau savo žinioje tikrųjų gemblorių sąrašus. Dabar, palyginus pajamų mokesčių mokėtojus su tam tikrų gemblorių namų vietų suimtaisiais, būsią galima nustatyti ir tikruosius gemblininkų bosus.

Labdaros karnevalas

FRANK ZINTAK, 12 vardo Komiteeto narys, ir teisėjas JOHN T. JURIS

Brighton Parko 12 vardo demokratų organizacija rengia labdaros karnevalą ir šokius šio trečiadienio, rugs. (Sep.) 20 d., vakarą Polonia Grove Archer - St. Louis Av. Yra paskirta 6 dideli prizai. Teisėjas Juris, kuris gyvena tame varde, pereitą metą padėjo suorganizuoti 12 vardo Lietuvių Demokratų Klubą, kuris šioj pramogoj mėgins parodyti savo spēkas demokratų partijos labui. **Sportas**

Reikia daugiau darbininkų

Chicago - Calumet pramonės sričiai lapkr. 15 d. reikės 60,000 daugiau naujų darbininkų. Nors sakoma, jog ne vien karo reikmens pareikalavo daugiau darbo rankų, bet vis dėlto su tuo tenka skaitytis, nes 46 imonės šioje srityje gavo užsakymus gaminti karo reikalus.

6 UŽMUŠE AUTOMOBILIS

Sekmadieį Chicago srityje automobilį nelaimėse žuvo 6 asmenys ir 7 buvo sužeisti.

Serga Louis Mangela

Louis Mangela, 6319 So. Paulina St., serga nuo rugpjūčio 1 dienos. Ligonis nuo Belmont ligoninėje, o dabar, sveikatai gerėjant, jau grįžo į namus.

L. Mangela Chicago lietuvių tarpe yra plačiai žinomas. Pirmiau jis buvo ristikas ir gyveno Roselande. Yra degtinės pardavėjas. Dabar dirba Casey & Evans, Inc., kompanijoje. **Senas Petras**

SPORTAS

Lietuviai ristikas

Jack Vansky, New Jersey lietuvis, žymus Amerikos ristikas, risis šio trečiadienio vakarą Rainbo Avernoj, 4836 N. Clark St.

Pereitus dviejų trečiadienių vakarus iš Vokietijos atvykęs lietuvis ristikas Juozas Vinča dalyvavo ristynėse. Dabar Chicagoje galima bus matyti du lietuvių ristikus: vieną čionai gimusį, kitą Lietuvoj.

Vansky tėvas T. Wancevičius, Kearny, N. J., žymus biznesierius, būdamas geras Lietuvos patriotas, duosniai remia Lietuvos reikalus, ypač Lietuvos spaudą. **J. J.**

Generolas Hobart Gay (kairėje), 1-os raitelių divizijos vadas, tariausi su britų brigados vadu, gen. B. A. Coad (dešinėje). Pasitarimas įvyko tuoj po to, kai britų brigada buvo išlaipinta Korėjoj.

Isteigtas Lietuvių Kalbos Draugijos skyrius

Rugsėjo 16 d. Tremtinių Namuose, 2244 W. 23rd Pl., įvyko steigiamasis Lietuvių Kalbos Draugijos Chicago skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo ir senųjų ateivių.

Susirinkimui pirmininkavo P. Jonikas, sekretoriavo Br. Jameikienė. Buvo perskaitytas Lietuvių Kalbos Draugijos įstatų projektas, dėl kurio kai kurių smulkmenų susirinkusieji iškelė savo pastabų, pasidalinta mintimis dėl draugijos veiklos ir išrinkti skyriaus valdomieji organai.

ILKD Chicago skyriaus valdybą išrinkti ir po susirinkimo savo pareigomis pasiskirstė: P. Jonikas - pirmininkas, Dundulis - pavaduotojas, Br. Jameikienė - sekretorė; kandidatai liko B. Babrauskas ir G. Sirutienė. Kontrolės komisiją sudaro D. Velička ir P. Venclova; kandidatas P. Janulaitis. **S.**

Chicago Lietuvių Tarybos Konferencija

Rugsėjo 24 dieną

Metinė Chicago Lietuvių Tarybos Konferencija įvyks rugsėjo mėn. 24 d., sekmadienį, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 1:30 val. po pietų. Posėdyje bus pranešimai, diskusijos, nauji pasiūlymai, rezoliucijos ir rinkimai. Visi Chicago lietuviai, kuriems rūpi lietuvių tautinės grupės reprezentacija ir ALT veikla, kviečiami dalyvauti. Lietuvių organizacijos prašomos siųsti delegatus.

Meninė programa prasidės 6 v. v. Atliks: I. Motekaitienė, A. Kalvaitytė, V. Jakubėnas, I. Eidrigevičiūtė, S. Velbaisis ir I. Ralienės šokėjai. Po programos bus šokiai. **B.**

"Pirmyn" piknikas

Praeitą sekmadienį Liberty sode "Pirmyn" choras surengė pikniką. Iškeptasis avinas buvo suvalgytas, tik kauliukai beatliko. Be to, publikai buvo ir kitos užkandos, taip pat ir kuo gerkle praplauti. Susirinkusieji turėjo progos smagiai laiką praleisti, o ir pačiam chorui atliks skatiko. **L.**

20 lietuvių amerikonų mokykloj

Vietos angliškiesiems laikraščiai, pvz. Sun-Times, sekmadienį įsidėjo paveikslus, kur matome lietuvių tremtinius mokinius, įstojusius į vietinę aukštesniąją amerikonų mokyklą. 20 naujai atvykusių lietuvių DP įstojo į Harper High School. Paveiksluose matome šiuos lietuvių mokinius: M. Miknaitytę, D. Vilkaite, I. Neimanaite, J. Tamulevičių, L. Salenskaite, I. Jučiūtę ir Z. Toliušį.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų
WESTINGHOUSE
has openings
ON 1st OR 2nd SHIFTS
for
experienced
**BRAKE OPERATORS
SHEAR OPERATORS
LATHE OPERATORS**
Many Employee Benefits
**WESTINGHOUSE
ELECTRIC CORP.**
3900 W. 41st STREET

Reikia
AUTO MECHANIKŲ—FORD
A-1 mechanikų, turinčių patyrimo prie Fordo. Viena iš geriausių šapų pietų miesto dalyje. Patrauklus uždarbiai tinkamas žmogui. Kreiptis reikia asmeniškai.
RITZ CENTRAL MOTORS, Inc.
5518 South Lake Park Ave.

PUNCH PRESS
ir
PLATEN OPERATORIŲ
Darbštiesiems, ištikimiam operatoriam mes pateikiame šiuos naudingumus:

- Geras mokestis
- Nuolatinis darbas
- (Ne-sezoninis)
- Mažiausia 48 valandų savaitė
- Du poilsio periodai
- Hospitalizacijos planas
- Uždarbio padalinimas
- Apmokamos atostogos
- Moderniškas įrengimas
- "Seimyniška" atmosfera
- Gera patogi transportacija

F. D. FARNAM CO.
(Sena Ištikima Gasket Ištaiga)
4940 W. FLOURNOY ST.
CHICAGO 44, ILL.
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

PUNCH PRESS OPERATORS
Geras mokestis pradžios, dykai ligoninė ir apmokami šventadieniai.
1458 S. Michigan Ave.
2-ras aukštas.

REIKIA BERNIKŲ
17 - 20 metų.
Lengvas dalių sudėstymo ir pakavimo darbas. Kreiptis:
1458 S. MICHIGAN AVE.
2-ras aukštas.

SCREW MACHINE SETTER
galintis paimti atsakomybę naktinės pakaitos darbe. Multiple Spindle mašinos operatoriaus. Aukščiausia alga. Apmokami šventadieniai.
METOMIC CORPORATION
2944 W. 26th Street.

MOLDERS — CORE MAKERS
Loose pattern, floor and bench. Unikinis mokestis.
Puikiausios darbo sąlygos
NICHOL STRAIGHT FOUNDRY COMPANY
3174 Archer.

DIRBTUVĖS VYRŲ
Nuolatinis darbas, augančioje industrijoje; puiki progą ateiti.
Atsišaukite ypatingai
KIECKHEFER CONTAINER CO.,
Garden St. ir Roosevelt Ave., Bensenville, Ill.

MOKINIŲ reikia jaunų vyrų mokytis upholstery amatą, nereikia patyrimo. Mokestis pradžioje 95c. 1 valandą. **FENSKE BROS.**, 1666 N. Throop St.

UPHOLSTERERS. Patyrusių reikia. Pastovus darbas.
FENSKE BROS.
1666 No. Throop St.

LATHE HANDS
turintiesiems job ship patyrimą.
NOONAN-MALMSTROM & CO.
2135 Carroll.

TURRET LATHE OPERATORIŲ
patyrusių vyrų, 50 val. savaitę, užsitaisantys ir operuojantys produkcijos darbus. Naktinė pamaina.
1512 W. LAKE ST.

PACKER-NECKWEAR
Turi būt svarus. Geras darbininkas. Puikiausios darbo sąlygos. Patyrimas nebūtinas.
160 N. WACKER DRIVE

REIKIA VIRĖJO PAGELBININKO
3465 SO. MORGAN.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
VYRAI IR MOTERYS
Matykite mus tuojau įvairiems rašiniui, dirbtuvių — patyrusių ir nepatyrusių darbuos. Daug turime darbų restoranuose.

ATLAS EMPLOYMENT SERVICE
6219 S. Halsted St. WE 6-8401
Iėjimas Ace Teatro koridoriuje.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia
LENGVAS DIRBTUVĖS DARBAS
(Rankomis darbas)
Darbštiesiems ir ištikimom merginoms mes pateikiame šiuos naudingumus:

TYPIST-INVOICE CHECKER
Loyola Universitete

North Campus
Yra vieta jaunai merginai 5 dienų savaitę.
Dykai moklas vidurinės mokyklos vakarinėse klasėse.
Maloni darbo aplinka.
Saukite Miss CURRAN
Whitehall 4-0800

MERGINŲ REIKIA
Lengvas sudėstymo darbas.
Dykai ligoninė, apmokamos atostogos. Kreipkitės:
1458 S. MICHIGAN AVE.
2-ras aukštas.

SEAMSTRESS
25—50 metų moters prie jėga suvamos mašinos, patyrusios. Darbas yra linen room. Turi kalbėti angliskai.
ST. LUKE'S HOSPITAL
1442 Indiana Ave.

JAUNA MERGINA
Priimtina ir tremtinė.
Lengvas namų ruošos darbas.
Reikia būti naktimis, Pulkis namai.
ŠAUKITE REgent 4-0962.

OPERATORŲ REIKIA
Tiktai patyrusių. Vienos adatos mašinos. Suknelės. Aukščiausias atlyginimas, pastovus darbas. Estyle Manufacturing Co., 1923 N. Halsted Street.

REIKIA jaunos moters prie fountain darbo 3 savaites. Lunchionete in lobby, 74 W. Washington St.

MISCELLANEOUS
Ivairūs
AUDŽIŲ lietuviškus tautinius rūbus ir priimu užsakymus taip pat pagalvėms, užuolaidoms ir kitoms dekoratyviams audiniams. Danutė Surkutė, 4443 So. Wood Street.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi
KAD sutvarkyti nuosavybę, 6-šių apartamentų namas. 3330 Fulton Blvd.

Aš galiu tamstoms pagelbėti nusipirkti, parduoti arba išmainyti bilę kokio didumo namą, pelningai, greitai ir teisingai. Atlieku visokius Real Estate reikalus keblumais atsisargiai ir saugiai. Charles Urnich-Urnich. 2500 W. 63rd St. 2 lubos. telefon. PProspect 6-6025.

1213 RACE AVE., 3 aukštų namas, po 4 kambarius, 2 karų garažas, labai prienamai, Hyde Park 3-9254.

BIZNIUI TINKAMAS mūrinis namas ir 2 karų mūrinis garažas išmainymui ir privatiškai namą, dviaukštį ar daugiau. YArds 7-6547.

4 IR 5 KAMBARIŲ butai, Tremont, Ind., ant U. S. 12 kelio šiaurvakarinio kampo (seno 49 kelio). Karšto vandens apšildomi. Kas valandą praeina elektrinis traukinys; 10 mylių nuo Gary, Ind. ir 10 mylių nuo Michigan City, Ind. Tel. Chesterton 3874. Adresas: P. Daubaras, R. R. 2, Chesterton, Indiana.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavinimi
ALSTON, Michigan, Aukštutiniam Pusiasaly. 320 akrų pienininkystės ūkis. 100 akrų dirbama. 30 akrų atviros ganyklos, likusi dalis medžiuta žemė. Tinkama popiermaiškams. Visas ūkis aptvertas pinta vielų tvora. Per ūkį teka didelis upelis. 7 kambarių moderniškas namas su furnasu, bėgančiu vandeniu. Tvirtas 36x100. Jamesway įrengimas. 35 stulpai, buliui gardas, veršiams ir gaidams. 2 veršiams gardai talpinanti 12 galvų. Tvirtas istatytas 2 raugyklos (silos) 100 tonų talpos. Reikmenims pastatas 30x20. 24 melžiamos karvės. 3 metiniai veršiai. 3 veršiai 6 mėn. senumo. 1 veislinis bulius. Visos registruotos Guernseys karvės. Aukštos produkcijos kaimėnė. JOHN H. Bell, Route 1, Pelkie, Mich.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDAVIMUI batų taisyimo šapa, geroj vietoj, lietuvių kolonijoj. Priežastis nesveikata. 4436 S. Fairfield.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir sunkvežimiai Pardavinimi

MAY MOTORS
Mūsų reputacija paremta faktais, kad mes siūlome tikrai kokybės karus. Tobuli, kaip nauji, vieno savininko vartoti. Tie kuriuos mes manome nėra aukščiausios rūšies, yra gauti iš kitur. Jūs esate saugus, kai perkate pas mus.
1949 OLDS. "88" club sedan..... \$1995
1949 LINCOLN Cosmp. 2 dur. \$2195
1949 FORD Custom 2 durų \$1475
1948 OLDS. "98" Conv. Cpe. \$1795
1948 CHEV. Fleetmaster 2 dr. \$1275
1947 OLDS. "98" 4 durų \$1395
1947 PONTIAC 4 durų \$1295
1946 OLDS. "76" Club Sedan..... \$995
1942 OLDS. "66" 4 durų \$495
1940 NASH 2 durų \$395
ir daugelis kitų.
PRITAIKOMI IŠSIMOKĖJIMAI
MAY MOTORS SALES
7411 So. Halsted Street
Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

STRATFORD MOTOR SALES

Autor. Hudson Dealers nuo 1917 m.

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS
ŠIOS SAVAITĖS SPECIALAI
'48 HUDSON super six 2 dr. radio, šildytuvus. 12 mėn. ar 12,000 myl. rašyta garantija \$1395
'48 KAISER 4 durų \$ 985
'48 DODGE, cust. sedan. Radio, šildytuvus, sėdynių uždangos, fluid drive. Tikra Gražuolė \$1395
DAUG KITŲ PASIRINKTI

Pasimatykite su besijuokiančiu lietuviu Claudė Mikėnas.

6959 S. Western Ave.
TEL. PROSPECT 6-4016

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai
RENDON furnituotas apšildomas miegamasis kambarys vedusiai porai (abiem dirbantiems). Galima virtuvė vartoti. Paliūdamas reikalingas.
4735 So. Springfield Ave.

REPAIRS—IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA DIDELE NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šildytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimui. Mes taipgi turime kelis vartotus šildytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i mūsų istaigą ir pamatykite patys. Mes paimsime jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS
3428 West 63rd STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Per daug metų gerai patyres darbe lietuvių. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyres darbe lietuvių. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177

BUILDING MATERIAL
Statybos Materialas

IS MUSU ATSARGOS

STAKO
500,000 Pėdų Gerų, Svarių Gerai Sudžiuosusių Lentų.
Loose Rock Wool insuliacija, 40 svarų maišas, 79c. maiš.
Pino storo Rock Wool \$2.79 krt.
Roll Roofing, vartotas, 4 spalvų \$2.25 rolių
7 col. Cedar stulpai 38c. vien.
2x4 tiktai po 5c. lin. pėda
2x6 7 1/2c. lin. pėda
2x8 10c. lin. pėda
2x10 12c. lin. pėda
2x12 14c. lin. pėda
1x6 3 1/2c. lin. pėda
1x4 2c. lin. pėda
Ažuolė ir klevo grindims lentos 100 ketvirtinių pėdų \$5.00
Kopečios, vartotos 10-12 pd. \$2.95
Vidaus fireproof maleva, g. \$1.95
Dursys, su frėmais ir jamb. \$6.00
Mes turime įvairios rūšies naujos medžiagos statymui ir taisyimui.
TVORAI REIKMENYS
STOGAMS DENGTI
90 svarų rolių \$3.45
11 svarų felt \$1.60
3 in. 1 shingle, nr. 1, 100 kt. \$6.95
Roof Roofing, seconds 50c.
Wall Tile, įvair. spalv. kt. pd. 10c.
Hex vartoti shingles, 50 kv. pd. \$1.00 už rūsulį. Vartoti sash and doors, nuo 25c. ir aukš. Vartotos maud., sinkos, toiletai įvairiausi.
Sherwin-Williams Maleva.
Atdara sekm. nuo 10 iki 2 popiet, Pirmadi. ir ketvirt. iki 8 vakaro.

Southwestern LUMBER CO.
7437 S. Western Ave. GR 6-5656